

EL PACTE ANTITERRORISTA, UN PACTE TRAMPA SEGONS

Oreja Mayor EN DECLARACIONS AL TBO D'ANSON
En declaracions a "La (Sin) Razón", del nazi Anson, el ministre de policia, propaganda i complots, i candidat a espanyolokari, Sr. Oreja Mayor, declara el que molts ens ensumàvem (i encara no ens ho ensumàvem prou): que el pacte antiterrorista no va contra ETA (els atemptats d'ETA són immillorables per a pujar els vots al P.P., a més, només maten secundones, per això el P.P. no concedeix ni el que és constitucional ni tan sols el que ells mateixos van aprovar al Parlament -com l'acostament de presoners, acord pres per unanimitat-, perquè com el torero amb la capa, està torejant el bou abertzale per a traure vots, poder i, amb el poder, negocis i diners, que és la raó que en definitiva tenen per a ser tan espanyols: **omplir-se bé les butxaques a costa dels infelïços i hipnotitzats subdits**. El pacte-trampa (tan trampa com els paquets-bomba d'ETA) va contra el nacionalisme democràtic, que és el realment perillós (tot just per democràtic, i els feixistes transvestits del P.P. ho saben) per a "ellos", per a la continuïtat del genocidi espanyol contra les nacions conquerides per Madrid. Es tracta d'un cop d'Estat constitucional i mediàtic a càmera lenta però en tota la regla per a rematar allò que no qualia del tot amb el "Tejerazo". Els mitjans esbirros del P.P. (=K.K.) normalment ho calien per a dissimular, però com l'Anson és un bocalluixa i sembla que té una estranya butlla, ho publica, tan tranquil. Però ara ho podem tirar per cara amb les pròpies paraules d'aquests colpistes yuppies de marketing i a la postmoderna. Por la boca muere el pez...

L'ESTEL

XX ANYS DE
L'ESTEL

paisoscatolans.org/estel
E MAIL focifum@teleline.es

A.P.P.E.C
ASSOCIACIÓ
DE PUBLICACIONS
PERIÓDIQUES
EN CATALÀ

ANY XX. NÚMERO 454

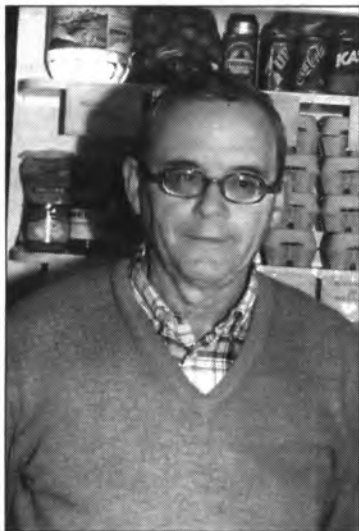
1er DE MARÇ DEL 2001

PREU: 300 PTS - 1,80 euros

CIUTAT

Fa 20 anys que na Maria Torrents de Santa Maria del Camí, regenta un lloc de Plantes al Mercat de l'Olivar de Ciutat. Els seus dos fills i la seva filla fan feina amb ella als Vivers Santa Maria. Tel. 971 140 041

Fa 32 anys que en Sebastià Serra de Pòrtol ven llegums cuites al Mercat de l'Olivar. Tel. 971 720 061

Fa 6 anys que en Miquel Gelabert regenta un lloc de fruites i verdures al Mercat de l'Olivar. El seu avi Miquel va obrir aquest negoci a la inauguració del Mercat ara fa 50 anys. Tel. 971 717 510

Fa 25 anys que en Pep i na Maria de santa Caterina regenten un lloc de venda de peix al Mercat de l'Olivar. Sa mare d'en Pep, na Magdalena Blanc va obrir aquest lloc ara fa 50 anys. És una peixateria del Barça on la gent, mentre compra comenta els darrers resultats de la lliga. Tel. 971 903 307

L'hora violeta

* Col·lectiu Ciutadà per la Dignitat de la Dona

[Font: Grup d'Informació de la Plana, alternoticias@yahoo.es]

El passat 6 de febrer va tenir lloc a Xàtiva la creació del Col·lectiu Ciutadà per la Dignitat de la Dona. Aquest col·lectiu naix com a resposta ciutadana a la celebració de l'elecció de «Miss Espanya» en la nostra ciutat, un esdeveniment que compta amb el suport incondicional, polític i econòmic de l'alcalde de Xàtiva Alfonso Rus i del seu partit (PP).

El nostre col·lectiu està format per persones, entitats cíviques i polítiques de Xàtiva i la comarca de la Costera, entre les quals: Col·lectiu

de Solidaritat, Corcó, Grup de Dones Ananda, Botànic Cavanilles, Col·lectiu de Dones de Canals, Taller de Solidaritat de l'EPA «Francesc Bosch», PSPV-PSOE, EU i ERPV. Entenem que l'elecció de Miss España és un acte sexista i discriminatori per a les dones. És inacceptable que en l'any 2001 a Europa encara s'organitzen actes d'aquesta mena, i que, de més a més, compten amb el suport d'institucions públiques que haurien de vetllar per la no discriminació sexual i per la dignitat de les persones. Ω

Fa 20 anys que na Margalida Bibiloni de son Ferriol regenta el lloc de Verdures cas Germans al Mercat de l'Olivar. Tel. 971 722 858

Fa 36 anys que n'Àngel Caselles d'Esporles regenta el Bar ca n'Àngel al carrer de sant Jaume de Ciutat. Un lloc molt ben decorat, sobretot amb quadres del Barça i del Mallorca. Tel. 971 726 495

Repressió de les FOE a Mollet del Vallès

Aquest divendres passat 9-2-1 a les 21:00h al Tio Canya de Mollet del Vallès es tenia que presentar el projecte d'Ardi Beltza, i més tard passar el video «Periodistas el negocio de mentir».

L'acte havia estat amenaçat per 4 guàrdies civils de paisà i fora de servei.

Doncs bé, al l' hora de començar l'acte, es presenten elements de la policia judicial de Mollet, "... con el fin de apoderarse de la cinta de video Periodistas el negocio de mentir y con objeto de proceder al secuestro de esta cinta...", aques-

ta ordre anava firmada per Dª Mari-sa Castelló Foz.

Tota la gent, unes 70 persones, que havien assistit a l'acte van ser obligats a desallotjar el casal i els secrets es van dedicar a escorcollar-ho tot. Després de força estona de busqueda, el video es va fer fonedís i no el van poder trobar. L'acte va tirar endavant, sense passar el video, i en acabar hi va haver-hi una concentració davant de l'ajuntament de Mollet per protestar contra l'acció de les FOE (Forces d'Ocupació Espanyoles) i per la falta de llibertat d'expressió. Ω

El pròxim divendres 2 de març, al Pub L'HAVANA de Portocristo, hi haurà el sus de la campanya «Esbuquem el feixisme!» de les JERC, amb un concert i festa antifeixista on tocaran la banda de Palma OPRIMITS i els manacorins SA BANDA PIRATA. L'entrada serà lliure, però s'aconsella que la gent feixista s'abstengui d'entrar. Començarà a partir de les 22 hores.

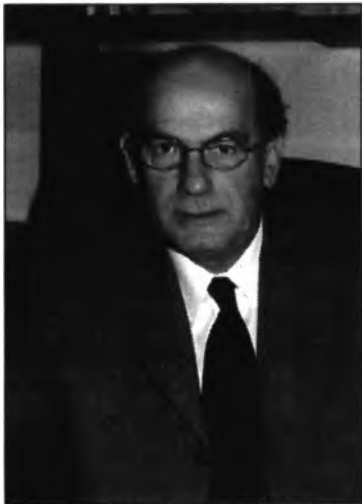
El dissabte dia 3, a les 12 del migdia, al MONUMENT del Club Nàutic de Portocristo hi haurà la PRESENTACIÓ de la Campanya, amb un acte simbòlic i un DINAR popular. L'objectiu final de la campanya és aconseguir la demolició dels monuments feixistes i el canvi de nom dels carrers i places que recorden carnisers feixistes.

Mateu Mas - Portaveu JERC

**Especial
dedicat a
CIUTAT DE
MALLORCA**
Si vos ha
agradat,
telefonau al
971 26 50 05
i el vos
enviarem cada
quinze dies

CIUTAT

Fa 10 anys que en Jaume Tomàs de Llucmajor regenta la Gestoria Tomàs al complex Els Geranis de Ciutat. Tel. 971 722 432

Fa 7 mesos que en Joan Barceló de Campos i na Madi Palmer de Ciutat regenten el Bar s'Olivera a la barriada de s'Olivera de Ciutat. És un lloc on s'aturen els automobilistes i camioners ja que hi ha molt de lloc per aparcar. Són del Mallorca. Tel. 971 751 029

Fa dos mesos que en Biel Felip de sant Jordi s'ha associat amb n'Antoni Comes per regentar els bars i restaurants de l'Hípica de son Pardo de Ciutat. Despatxen menús a 900 ptes els dies feiners i a 2000 ptes els festius. Són especialistes en banquets de naixements, comunions i bodes. Hi ha molt de lloc per aparcar. A la foto amb els seus col·laboradors. Tel. 971 201 017

Fa 2 anys que en Josep Rodríguez i el seu soci David Sánchez regenten la Fusteria Rigo a s'Olivera. Varen comprar aquest negoci a n'en Bartomeu Rigo. Tel. 971 750 700

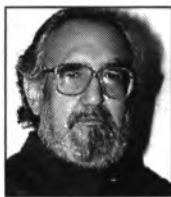
Fa 2 anys que na Maria Lladó de Sineu regenta la botiga de Mobles d'oficina i fotocopiadores Serviçi Balear al carrer de Valldemossa de Ciutat. Abans tenien aquesta botiga a la Plaça de sa Quater. El seu marit i soci és en Lluc Bunyola de Maria de la Salut. Tel. 971 750 100

Fa 4 mesos que na Xisca Salar de Jumilla, al costat del Carxe murcià, regenta el Bar La Canyada al Parc de ses Fonts al Camp Rodó de Ciutat. Despatxa menús a 1000 ptes. café inclòs. Tel. 971 290 958

Fa 3 anys que n'Antoni Cardell d'Algaida va obrir l'empresa Mòdul Màgic al costat del Super Carrefour de Ciutat. Instal·la mòduls de cuina. Tel. 971 761 718.

Foc i Fum

MATEU MARIÓ DE SANT JOAN

De la revista El Mirall que edita l'OCB copiaré un trosset de l'entrevista que n'Antoni Oliver fa a n'Antoni Artigues que acaba de publicar el llibre *Xeremiers, el sac de gemecs català*, un recull de cançons de xeremiers. N'Artigues,

a més de xeremier és professor a l'escola on estudien els qui volen ser mestres d'escola. **Que es podria fer per recuperar la cultura popular, que és troba en perill?** li demanen. -Jo trob que tot és en perill. La meva feina és ensenyar

Antoni Artigue

als qui han de ser mestres l'orgull de ser catalans, la qual cosa és difícil tenint en compte el joc autonomista que fan els partits nacionalistes d'aquí o del Principat, que va contra la identificació com a País Català. Tenim una gran cultura i poesia, grans poètes que a la vegada són grans pensadors i que veuen les coses des d'aquest punt de vista. Per exemple, a Miquel Bauçà, quan li demanen quin és el sentit de la seva poesia, què pretén, diu que la independència dels Països Catalans. Blai Bonet mateix deia "no cal dir Països Catalans, País Català i punt". I un sol president per al País Català. Anar cap aquí ens ajudaria a recuperar-nos i que tots els elements, com són les xeremies tenguessin el lloc que necessiten tenir. (...) Hi ha molt de polítics que pastregen contra el nacionalisme i fan el joc a n'Aznar quan van contra el nacionalisme basc. Així no es pot permetre, perquè n'Aznar és igual que en Franco, el que passa és que te altres lleis que no li permeten, per exemple, posar la pena de mort, que, per ventura, seria el seu gust. Ell no fa tantes animallades, però llavors veus que ataca el nacionalisme basc i tots els polítics d'aquí van al banc dels vagos (a la Plaça de Cort) a manifestar-se en contra del nacionalisme basc, a favor de n'Aznar. No sé exactament que hi fan, perquè no acab d'entendre que gent nacionalista pugui actuar de manera tan frívola. Ω

Castellà

ALACANT.- Castellans vingueren i el català traguieren.

VALÈNCIA.- Castellans vingueren i el català traguieren.

PAÏSOS CATALANS.- De fora vingueren que de casa ens traguieren.

PREGUNTA.- Un cervell no robotitzat pot acceptar aquests fets, i donar suport als criminals que voluntàriament o no ens estan MATANT la llengua?

MITJANS DE COMUNICACIÓ i POLITICS',

dies, dies, dies i més dies, anys, anys, i més anys parlant sempre a favor dels castellans tot el que hem de patir, patir, i més patir, els ESCLAUS, que encara que no tinguem ni tant sols 10 segons d'emissió, EXISTIM, SI SENYORS, ELS ESCLAUS CATALANS EXISTIM, els forasters siguin d'Espanya o no, ens imposen el castellà vulgues o no vulgues i els que no són racistes perquè son traïdors, sempre, sempre, estan a favor dels forasters, els mateixos que hem diuen "POLACO" o "HIJO DE PUTA" veniu, veniu, xiquets a dir-me "HIJO DE PUTA" que jo estaré molt satisfet, i si m'atraqueu encara ho estaré mes. Josep Casalta i Casanovas De Vila Real Ω

Fa 3 mesos que n'Enric Sanchis de Burjasot (València) ha traslladat la seva oficina de l'empresa de construcció GAFISAN al carrer de Miquel Capllonch de Ciutat. Una empresa mitjana amb 60 operaris que pot envestir allà on sigui. Tel. 971 203 028

Fa 15 anys que na Carme Cabot des Pla de na Tesa és l'encarregada de l'empresa de neteges Balears de Neteja a la carretera de Valldemossa, al costat de Super Carrefour. Manteniment d'oficines i neteja d'obra nova. Tel. 971 750 424

Fa 15 dies que els germans Cervera d'Algaida han obert la Perruqueria Canina Enredos al Camp Rodó. També venen menjar i complements per animals de companyia. Tel. 971 756 618

Nacionalisme descafeïnat

PERE FELIP I BUADES

El nacionalisme que practiquen el PSM i UM, instal·lats al poder que exerciten dels del Govern i els consells insulars, és un nacionalisme descafeïnat. A aquestes altures, ja quasi a la meitat de la legislatura, han fet molt poc per a la causa nacionalista.

Encara és l'hora d'albirar la implantació d'una televisió autonòmica l'objectiu de la qual apart d'informat i entretenir seria la d'utilitzar únicament la llengua catalana a fi d'ajudar a la normalització i a l'ús social de la nostra llengua.

Per ara, quasi res és diferent d'allò que venia realitzant el PP quan aquest partit marcava les directrius de la política autonòmica. A penes s'aprecien canvis positius per a la causa mallorquina malgrat que els qui estan governant sien partits nacionalistes.

Aquests partits nacionalistes mallorquins (PSM i UM) que governen al Consell de Mallorca i concretament el departament de cultura gestionat pel PSM, a partir d'ara se dedicarà amb diners públics a promocionar l'ensenyança de sevillanes entre la població mallorquina, una cosa que tots saben és l'expressió d'una cultura aliena i que representa la

punta de l'iceberg de la pretensió espanyola de colonitzar encara més la nostra terra. Això no hi havia intentat el PP i ho està fent el PSM, partit que s'autodenomina defensor de la cultura i la llengua d'aquesta terra.

I que me'n direu de la UNED? La Universitat Espanyola a distància, entitat clarament posicionada en contra de la cultura i la llengua catalana, on està prohibit parlar i ensenyar la nostra llengua, la divisa de la qual és que són l'únic centre d'ensenyança a les Illes on no se parla ni s'ensenyar la llengua oficial de la nostra comunitat. Que només empen la seva, la invasora, subvencionada des del Consell de Mallorca.

La propera passa seria la de promocionar amb diners públics una UNED alemanya o anglesa, on l'única llengua fora l'alemany o l'anglès, promogut pels nostres nacionalistes.

En una paraula, fasseeu allò que millor us sembli senyores dels Consells. Però no ens ofengueu autodenominant vos nacionalistes de les illes, que d'això en teniu ben poc. Potser que ho sieu però com el cafè descafeïnat o la coca cola lligat, a l'hora d'exercir un poder on el nacionalisme no se veu per en lloc. Al manco per ara. Ω

Saber guanyar-se el petit comerç per a la causa de la llibertat nacional:

crear base social per al nostre nacionalisme i, a ser possible, atacar l'enemic (dis-sortadament, tenim enemic sens anar a buscar-lo) on més li cou i més mal ens fa.

Aquest pot ser un bon sistema, publicar o fer fulls com aquest i penjarlos pels comerços del nostre barri/poble. Ens ho agrairan i farem nacionalisme de base i ben intel·ligible: sabran que som dels seus, i ells dels nostres i ens estimarem.

El petit comerç dóna vida i seguretat a la barriada

Motius per a comprar als comerços del barri.

- 1) Són veïns nostres.
- 2) Solen ser empreses familiars que creen més llocs de feina i més estables, no pas com les grans superfícies, que sols creen llocs de feina inestables amb sous baixos i empobreixen la població en general.
- 3) Són a prop.
- 4) Hi trobem un tracte humà i personalitzat, i un servei post venda que mai no podrà oferir la massificació i la despersonalització de les grans superfícies.
- 5) Els beneficis del petit comerç es reinverteixen al mateix poble o comarca, mentre que els de les grans superfícies quasi sempre se'n van a París i ens descapitalitzen greument.
- 6) Perquè a l'hora de fomentar les activitats del barri i ciutadanes (festes, revistes, clubs esportius, etc.) el petit comerç és el primer, un teixit social sanejat i pròxim.
- 7) Perquè el PP i els partits madrilenyassos els volen ofegar, ja que aquests partidots cobren i tenen tripijocs amb les grans superfícies, així que els maten a base d'imposts i taxes abusius (I.A.E., guals, rètols, etc.).
- 8) Perquè els polítics del poder prefereixen legalment d'afavorir els interessos de les grans cadenes multinacionals, les quals, sota mà, els paguen *mordidas* més que substancials, corrupció que és la base de l'actual règim bipartidista-caciquil.
- 9) Un carrer ple de comerços és una garantia contra la degradació i un fre a la inseguretat ciutadana.
- 10) Els nostres barris serien ben lleigs sense els comerços i llurs aparadors. Mantenen el caliu del barri i tothom vol un barri més humà on viure.

Depèn de nosaltres: sense el suport dels veïns a muntó petits comerços, autèntica saba econòmica del nostre poble i de la nostra terra, hauran de plegar i patirem crisi tots ensem.

DONEM SUPORT PRÀCTIC AL PETIT I MITJÀ COMERÇ.
(ÉS UN SUGGERIMENT DE... L'ESTEL de Mallorca).

Les botigues de SYP CONSUM són un comerç mitjà i a més de capital mallorquí, valencià i basc que a més tenen els productes etiquetats ens les quatre principals llengües de l'Estat espanyol. Ω

Dos mots de la veritat

Meliton Manzanar fou assassinat -o executat segons se miri- el 2 d'agost de 1968 per E.T.A. Era el cap de la BIC-policia política del franquisme- a Donostia. Diuen que durant la segona guerra mundial col·laborà amb la Gestapo alemana. Aquest conegut torturador de demòcrates del País Basc -molts d'ells allunyats del nacionalisme aberzatile- rebrà a títol postum la

"medalla de las víctimas del terrorismo" que s'ha inventat l'actual govern de Madrid. Això si que es entendre la política i sobretot la democràcia.

Els jacobins del País Basc volien fer processar a Xabier Arzallus per haver dit que era més lògic que ETA atacés als autèntics enemics del nacionalisme basc que no a un pobre immigrant que feia feina de cuiner a una caserna de l'exèrcit

espanyol. Doncs bé l'administració judicial espanyola ha considerat que aquesta opinió del President del Partit Nacionalista Basc no constitueix cap mena de delictes.

Als jacobins de l'Estat espanyol els ha sortit un os de pinyol vermell i mal de rosegar: El senyor Francesco Cossiga ex president de la República italiana. El Signore Cossiga que s'ha proclamat autonomista sard i federalista ita-

lià ha sigut tractat de tiran-sario pels peperos que no han digerit que els digués que el seu president a Euskadi era un banastre i un renegat i que n'Aznar en temps d'en Franco tenia preocupacions ben allunyades de la de reivindicar la llibertat i la democràcia per als espanyols. L'antic cap d'estat italià en motiu de la recepció d'un premi que li ha concedit el govern autònom basc digué que per ell els insults

d'un feixista són tot un honor. I és que el pa és pa i el vi no és aigua. En Joanet de Can Nirvi. Ω

<http://www.latinmail.com>

PATRICIA
PERRUQUERIA UNISEX EUROPEA AFRO-AMERICANA

TOT TIPUS DE TRUNYELLES, EXTENSIONS, PÈL COSIT, TENYIT FIXOS I TEMPORALS, PERMANENTS, TALLATS, EMMOTLLATS, POSTISSOS, CUES, PERRUQUES, MAQUILLATGE, MANICURA, PEDICURA... PRODUCTES AFROAMERICANS

CARRER DE JERONI POU, 4

CIUTAT DE MALLORCA

TEL. 971 465 094

La justícia a Catalunya:

Volem viure plenament EN CATALÀ

PLATA FORMA PER LA LLINGUA

prou agressions
dels estats espanyol i francès
a la nostra llengua

Volem viure plenament EN CATALÀ

PLATA FORMA PER LA LLINGUA

60 ANIVERSARI

BELLVER
TEJIDOS - TEIXITS

PALMA
C/ Sant Miquel, 44
Tel. 971 72 22 41 • Fax: 971 72 50 49

INCA
Pça. Verge de Lluç, 1
Tel. 971 88 31 08

MANACOR
C/ Joan Segura, 7
Tel. 971 55 60 12

TEXTURES
Local 2605
Tel. 971 40 56 97
PORTO PI CENTRO

e-mail: tbellver@retemail.es
web: www.mallorcared.com/palma/bellver/htm

Israel: Victoria de Sharon i poca vista palestina

BERNAT JOAN I MARÍ.
PRES. D'ESQUERRA REPUBLICANA-ILLES BALEARS I PITIÜSES

La pau entre israelians i palestins interessa ambdós pobles, però interessa també el conjunt de la gent, arreu. El conflicte àrabo-israelià és un dels conflictes antics que afecten, ni que sigui indirectament, la nostra part del món, i que encara no és gens ni mica segur que es trobi realment en vies de solució. Per a molts analistes d'aquí, la victòria d'Ariel Sharon constitueix un pas endarrerat en el procés de pau, i signa el fracàs de la tasca empresa per Ehud Barak, anterior primer ministre laborista d'Israel.

Aquest columnista entén que la victòria de Sharon signa sobretot les equivocacions contínues en l'estratègia palestina en aquest

procés de pau. Observem que el conflicte va començar realment amb la constitució de l'Estat d'Israel i que amplis sectors de la classe dirigent palestina opinen que allò que fóra pertinent seria la desaparició del propi estat israelià. Naturalment, quan hom pretén liquidar l'adversari no hi ha converses de pau possibles. La intenció de la pau ve marcada precisament per la possibilitat de deixar algunes opcions al contrari, i d'entendre des de les dues parts que tothom té dret a un lloc sota el sol. La lògica de l'eliminació total és, doncs, la lògica de la guerra pura i dura.

Si realment el govern de l'Autoritat Nacional Palestina, liderat per l'asser Arafat, hagués vol-

gut tirar endavant un autèntic procés de pau, hauria afluixat amb els laboristes tous al poder a l'Estat d'Israel, hauria permès que l'esperit de Yitzhak Rabin s'imposàs, que persones com Simon Peres aconsellassin adequadament Barak, i que el procés fes un camí endavant ferm i segur. No ha estat així. La tomba política de Barak l'ha cavada, fonamentalment, Arafat. Quan Israel ha afluixat en les seues inflexibilitats històriques, el cantó palestí s'ha enfortit, s'ha promogut la "intifada", hi ha hagut revoltes més o menys incontrolades, s'han produït els primers afusellaments a "traïdors" que col·laboraven amb Israel i s'ha aigualit encara més el succeda-

ni de democràcia que sembla que s'està imposant a Palestina. Paral·lelament s'ha enfortit el fonamentalisme islàmic, s'han donat ales als integristes d'Hizbulah i s'ha posat un prèssing ofegador a les autoritats israelianes. Conseqüència: Ariel Sharon, del Likud, ha guanyat les eleccions a Barak, del Partit Laborista, per devers un vint per cent de vots d'avantatge.

Ara, els palestins trobaran al seu davant un "falcó", és a dir, un negociador dur, més poc flexible que Barak i més disposat a mantenir els avantatges que, militarment, Israel ha aconseguit al llarg de diverses guerres. Tot plegat demostra una manca d'intel·ligència extraordinària per part de les autoritats palestines. Ho tenien molt més fàcil per aconseguir una pau que els fos favorable fa un any que no ho tenen ara. I tot plegat ha estat conseqüència de la seua pròpia política. Si un fos mal pensat, pensaria que ja els va bé als polítics palestins que tallen el bacallà a

Cisjordània i Gaza la victòria de Sharon i el manteniment de les hostilitats. Es tracta d'uns polítics amb més fusta de militars que no pas de civils, amb una impermeabilitat als valors democràtics més que demostrada, amb una lògica poc relacionable amb la pau, la llibertat, el comerç, la lliure circulació, etc. En conseqüència, que es mantinguin les hostilitats pot constituir un mitjà de supervivència per a aquesta classe dominant parasitària i ofegadora del seu propi poble.

Llàstima que a la nostra part del món, gairebé amb una sola veu, tothom es dediqui a desqualificar la democràcia israeliana i a lloar la corrupció que tenen al davant.

La llibertat de Palestina passa per la pau, és a dir, per la pròpia capacitat dels palestins de desempallegar-se de l'establishment de Hamas, dels núvols negres d'Hizbulah, i per ser capaços de crear, des de Palestina i per a Palestina, una alternativa democràtica. Ω

APUNTS PER A LA NOSTRA HISTÒRIA MENUDA

10 de novembre de 1868

Avui a la vila de Santa Margalida i a la llar del matrimoni de teixidors Pere Andreu Pastor i Margalida Bauçà Ferrer, de Son Servera, hi neix un nin. Dos dies més tard el Vicari, Colau Serra, el baptitzarà amb el nom d'Andreu.

Andreu Andreu i Bauçà es farà gran. Estudiarà i arribarà a ésser mestre d'escola. L'any 1893 es casarà a Pòrtol amb una mestra d'escola que de nom Caterina Garí Nicolau.

13 d'octubre de 1919

A terres del Principat, comarques de Lleida i al llogaret de Musa en el terme municipal d'Aransa mor als 51 anys el mestre d'escola mallorquí Andreu Andreu i Bauçà. Viví separat de la seva muller i tenia una filla Margalida la qual era

mestra d'escola com els seus pares.

N'Andreu havia exercit la seva tasca docent a diferents indrets; a Mallorca a Esporles, Fornalutx o Sant Llorenç des Cardassar on posà en marxa agrupacions o bandes de caire musical.

7 d'agost de 1935

Al Santuari de la Mare de Déu de Lluc, Reina i Patrona Celestial dels mallorquins creients, i en la mateixa capella cambril, té lloc el casament canònic o sigui religiós dels meus pares. Ha beneït el sagrament i celebrat la missa de velacions l'oncle capellà de mon pare, Mossen Guillem Solivellas Arbona. Els testimonis per part del promés han estat el seu germà Bartomeu i el seu oncle Joan Solivellas Arbona propietari de la possessió de Son Llobera. Per la núvia ho són el seu cunyat Joan Seguí Sastre, de

Can Randeta i el seu cosí Antoni Alberti de Cas Bufó, tots ells del municipi de Fornalutx. Acabada la cerimònia litúrgica els qui serien mos pares biològics i legals, amb vint i cinc persones més anaren a dinar al Restaurant del Santuari. Un menú fet d'entremesos, paella, peix, porros, pollastre, mantecado, vi, cafè i licor; tot plegat els costà 245'30 pts. amb una propina d'un 10% inclosa pel servei.

22 d'agost de 1935

Avui a les Cases de la Vila de Fornalutx, davant el jutge de Pau Cristòfor Albertí dit des Pujol i la secretaria Carme Meseres els meus pares celebren el casament civil que és l'únic vàlid davant la Llei de la República Espanyola. Han firmat com a testimonis per mon pare un amic seu, Josep Mayol Alberti de Ca na Paula i per ma mare, el ferrer

de la vila, Josep Puig Anfós. En aquesta data, els meus progenitors tenen respectivament quaranta-tres i trenta-vuit anys. El casament civil de Joan Estades de Montcaire-Solivellas i Rosa Bisbal Albertí figura inscrit al Registre Civil de Fornalutx Tom 6 fol 12.

Apunts presos pel Cavaller Estades de Moncaira

21 de setembre de 1915

"A Juan Estades Escribiente de la Coronela". Així va titulada una tarja postal enviada, aquest dia de Fornalutx, a la Caserna del Carme on està fent el servei militar com soldat del Regiment d'Infanteria nº 61, mon pare. La tarja és escrita pel seu germà, Bartomeu. Hi ha un matasagell de partida i arribada.

20 de juny de 1923

Des de la ciutat francesa de Reims, el fornallutxenc Jaume Alberti Escales, de Cas Bufó, i la seva muller, Marie Rosalie Servés Rumeau, envien un tarja al seu fill Joan qui ell habita a Fornalutx amb els meus avis materns que són els seus oncles. La tarja escrita en francès va adreçada a Monsieur Jean Alberti 2 calle del Sol Fornalutx Iles Balears Mallorca".

Jaume Alberti Escales (1860-1934) - germà de la meua avia - regentava una botiga de queviures a Reims prop de la plaça del mercat. El seu fill, Joan - nascut a Fornalutx el 1914, trobant-se, a Barcelona, el 18 de juliol de 1936, quan esclatà la guerra civil, hagué de combatre lògicament al costat de l'exèrcit republicà. Quan acabà, el 1939, la lluita pogué passar a França on hi tenia familiars; però havent tornat a entrar en territori de sobirania espanyola, per mor de la Segona Guerra Mundial, aquest cusi, que ma mare apreciava com un germà petit, conegué els camps de concentracions franquistes pel "delicte" d'haver combatut amb els qui perderen. Mort a Barcelona el 1988 fou incinerat i part de les seves cendres foren escampades a la seva finca del Coll d'en Pastor a Fornalutx.

19 de novembre de 1940

Ha mort avui, a Ciutat, la que fou l'esposa del mestre d'escola i professor de música Andreu Andreu i Bauçà. Aquesta senyora, Catalina Gari Nicolau, era de Porreres i també era mestra com el seu marit amb el qual es casà exercint ambdós a Pòrtol.

(Apunts presos pel Cavaller Estades de Moncaira) Ω

Gaby Loyam, S.L.
INMOBILIARIA

GABRIEL MAYOL SASTRE
DIRECTOR

*A GABY LOYAM fei:n
les coses be, lo altre
depèn de vostè.
Si vol vendre la seva
propietat, cridi'ns*

Santiago Rusiñol, 116 - B
07300 INCA - Mallorca
Tel. 971 50 72 99
Mòvil 600 53 75 77
Fax 971 88 36 26
http://www.gabyloyam.com
e-mail: gabyloya@gabyloyam.com

VIDRES ARXIDUC

**VENDA I COL·LOCACIÓ
DE VIDRE PLA I DECORATIU**

**VIDRIERES
ARTÍSTIQUES**

C/. Arxiduc Lluís Salvador, 117 Magatzem: C/. Jaume Ferran, 50
Tel. i Fax: 20 70 46 Tel. 29 34 54

07004 PALMA - MALLORCA

LA TORTURA?
NO, MAI!

ACORD DELS CRISTIANS PER CANCEL·LACIÓ DE LA TORTURA

HI HA GENT A QUI LI MOLESTA QUE ES PARLE, ES PENSE I S'ESCRIGA EN CATALA

ÉS LA MATEIXA GENT A QUI LI MOLESTA QUE ES PARLE ES PENSE I S'ESCRIGA

Internet, la publicitat i el frau

JOSEP Mª LOSTE ROMERO

Fa aproximadament 18 mesos que estic connectat a internet, en aquelles èpoques, -i perquè era el que tenia més a mà i m'oferiren un any de connexió gratuïta-, vaig connectar-me al servidor Teleline, que després passaria a ser la totpoderosa Terra (sucursal tecnològica de la intocable Telefónica) -. Ara, fa uns

dos mesos que, per tal d'estalviar en la factura de telèfon, vaig contractar la "famosa" tarifa plana d'aquesta mateixa companyia. Doncs bé, fa pràcticament una setmana que no puc connectar-me (o ho puc fer poques estones) a la "xarxa divina". El colapse de les línies és monumental i el servei atenció al

públic és deficient, tercermundista i uniformitzador (lingüísticament parlant). Però el que més m'indigna de tot el cas, és que la publicitat que fa aquesta companyia, aquell famós "dit màgic", que anuncia que et pots connectar a l'internet, sense cap problema, de 6 de la tarda a 8 del matí i tot el cap de setmana per 2.750 ptes/mes, és una autèntica fal·làcia i un gran frau contra la ciutadania en general.

Això que he explicat és un cas particular, però el pitjor de tot -en un tema de tanta transcendència com és el de

la societat de la informació- és que els polítics governants, i concretament l'executiu central, tinguin la barra d'anunciar, a bombo i plateret, -mitjançant "l'invent" del Pla Info 21 -, que en aquest camp, a partir del 2003, això serà xauxa. És a dir, que hi haurà el DNI electrònic, la universalització de les direccions de correu electrònic gratuït i punts d'accés a internet a la xarxa d'oficines postals, sense concretar res, i sobretot, sense incidir en les qüestions fonamentals, la millora radical de les xarxes i l'impuls de l'equilibri territorial i la igual-

tat d'oportunitats per a tots els ciutadans en aquesta "poc consolidada" societat de l'informació. En síntesi, que en lloc de "prendre el pèl" als ciutadans honests, caldria que aquestes tecnologies fossin més àgils, més flexibles, més senzilles, menys taumatúrgiques, i sobretot, que qualsevol persona, independentment del lloc on resideixi, pugues accedir a qualsevol servidor, (que hi hagués una autèntica competència en el sector) sense que això li reporti greus problemes econòmics i tècnics. Menys fum i més realitats palpables. Ω

20 DE GENER DE 2001

El GOB demana als ciutadans i a l'Ajuntament de Palma que prenguin mesures per reduir el trànsit

El GOB-Palma i el Grup Infantil del GOB participen a la bicicletada de Sant Sebastià

El dia de Sant Sebastià Palma tira la casa per la finestra i treu la bicicleta al carrer. El trànsit li cedeix el seu espai, per un parell d'hores, i es supedita, dins el recorregut de la festa a ella. D'aquesta manera es converteix en una festa allò que hauria de ser una activitat quotidiana.

La gent que hi participa està contenta perquè és un dia de festa, però també perquè durant un parell d'hores no hi ha embussos, el renou disminueix i tothom recupera el carrer per fer-hi vida social. El vianant recobra llibertat.

El problema del trànsit a Palma és molt evident, el parc automobilístic creix cada dia més i la solució no passa per fer més aparcaments, que mai no seran prou, sinó per fomentar l'ús del transport públic i restringir el trànsit rodat.

Des del GOB, es proposen les següents mesures per reduir el trànsit:

En primer lloc cal, com s'ha fet a altres ciutats europees, crear carrers (eixos) exclusius per ciclistes i vianants, que comuniquin tots els barris de Palma, per tal que nins, adults i majors puguin recórrer i passejar per tota la ciutat amb la seguretat de no ser enganxats, forçats a respirar gasos i irritats pel trànsit automobilístic.

En segon lloc, tal com a Holanda, reduir les velocitats màximes dins el casc urbà a

20 Km/h, a fi que l'automòbil, en compartir la calçada amb el ciclo-carril, suposi el menor risc possible per als ciclistes (les velocitats lentes pels automòbils són un bon sistema per dissuadir del seu ús i les sancions exemplars pels infractors encara més).

A efectes informatius és bo de saber que:

Un recorregut en bicicleta de 16 Km requereix 350 calories d'energia que són l'equivalent a un tassó d'arròs. El mateix recorregut en un cotxe per la ciutat utilitza 18.600 calories.

Amb l'energia i amb els materials emprats per construir un automòbil es poden construir 100 bicicletes.

A l'espai que ocupa un cotxe es poden aparcar 18 bicicletes.

El ciclista no sofreix problemes d'espai ni de demora d'aparcament.

La bicicleta és barata i no consumeix benzina.

Com a mitjà de transport en distàncies curtes la bicicleta

no té competència, sols la moto però, al contrari que aquesta, no contamina ni fa renou.

Anar en bicicleta és un exercici físic molt saludable, un dels més complets i suaus; el cos treballa dins els seus límits amb una entrada i sortida constant d'aire en els pulmons i un ritme cardíac estable. La conducció de l'automòbil contribueix a l'atrofia per inactivitat.

El ciclista consumeix cinc vegades menys calories que un vianant per recórrer la mateixa distància. Anar en bicicleta és com s'aprofita millor l'energia del propi cos.

L'ús de la bicicleta a la ciutat significa menors despeses en el sector del transport, disminució de la contaminació atmosfèrica i ampliació de l'espai disponible.

Els ciutadans del futur, els nostres fills i filles, tenen dret:

A viure dins un entorn sà i a gaudir amb total llibertat de l'espai públic.

A una part de zones urbanes exclusivament reservades pels vianants i a zones verdes.

A la salut mitjançant el control d'emissions químiques i acústiques dels vehicles de motor.

A la vida a través d'arreglar els carrers i les cruïlles per protegir eficaçment els vianants i els ciclistes.

Si som capaços de fer-ho un parell d'hores, si treballam de ple amb la classe política totalment conscienciada de que no es tracta d'un capritx sinó d'un dret: no aconseguirem que la nostra ciutat redueixi el trànsit rodat, millori i fomenti el transport públic, habiliti ciclo-carrils i peatonitzi carrers per fer, en definitiva, una ciutat més habitable i social?

Si cadascun de nosaltres no adopta les responsabilitats que la situació es mereix, la resposta és no. Per això, no oblideu

1. Utilitzar sempre que pugueu els transports alternatius (anar a peu o en bici-

cleta).

2. Utilitzar el transport públic per què proporcionalment contamina i consumeix menys que els vehicles particulars.

3. Quan no us quedi més remei que agafar el cotxe, procureu utilitzar-lo a plena ocupació i no l'aparcueu dins el centre urbà.

4. No us oblideu, sempre que pugueu, de reclamar els vostres drets i els dels vostres fills i filles. Ω

Pren nota de la nova nostra adreça: info@gobmallorca.com

Aquesta i altres informacions sobre el medi ambient a les Balears les trobaràs a: <http://www.gobmallorca.com>

Grup Balear d'Ornitologia i Defensa de la Naturalesa (GOB)

Verí, 1, 3r 07001 PALMA
Tel: 0034 971 721105
Fax: 0034 971 711375

Restaurant Hípica son Pardo

Menús a 900 ptes.
Diumenges a 2000

Tel. 971 201 017

Cafeteria - Restaurante **BONAIRE**

Menú

Dies feiners 925
Diumenges 1.400

Ctra. Militar, 215 • Tel. 971 743 225 • El Arenal

S A C A P O L A D O R A

UIB

Només dotze professors de la Universitat de les Illes Balears han signat un escrit de protesta per la prohibició de la conferència-col·loqui de Fito Rodríguez, professor de la Universitat del País Basc i càrrec electe d'EH. La resta del professorat... deu estar d'acord amb els criteris inquisitorials del rectorat? O per ventura passa que les ganes de grimpar, entre els professors, pesen més que l'ètica? És clar que les nostres patums no estan a l'altura de les circumstàncies, però en canvi és innegable que estan a l'altura del país.

PNB

L'acte de solidaritat amb Euskal Herria que es va fer a Felanitx va ser molt instructiu. Óscar Matute, d'Ezker Batua, va parlar millor que Martin Aranburu, d'Eusko Alkartasuna. A pesar del nerviosisme, i del seu català un poc vacil·lant, Aranburu en va dir quatre de fresques sobre el Partit Nacionalista Basc. En primer lloc, digué que el sobiranisme del PNB és més nominal que real, perquè en la pràctica (i en els moments decisius) es fa enrere i s'aferma a l'Estatut. En segon lloc, contà que el PNB va prohibir als seus militants de participar en les assemblees locals del Pacte de Lizarra. En tercer lloc, ens informà que la negativa del PNB a consensuar una estratègia conjunta amb EA i EH avortà una segona treva d'ETA. Escoltant se n'aprèn més que no xerrant.

Antoni Roig

El portaveu del PSOE (més PSOE que PSIB) a l'Ajuntament de Palma demana que es canviï el contingut dels actes de la Diada del 31 de desembre: diu que no és just commemorar un fet d'armes, que els moros que foren derrotats també eren mallorquins i que s'ha d'invocar el mestissatge. Curiosament, a Roig només li incomoden els fets d'armes catalans, només es mostra sensible per les víctimes que feren els catalans, i només apel·la al mestissatge en el cas dels catalans. No té res a dir sobre les festes d'exaltació militarista i espanyola (12 d'octubre, Pasqua Militar, etc.); llavors no hi ha escrúpols ni mestissatges que valguin. Segons Roig, els catalans ens hem d'averkonyir de ser allò que som; els espanyols, en canvi, poden ballar alegrement sobre els milions de morts que van fer a Amèrica. D'això se'n diu doble llenguatge, o doble moral... o, senzillament, catalanofòbia.

Cases regionals

Quan una persona es veu forçada a abandonar la seva terra per anar a treballar i viure a un altre lloc, és normal que s'enyori; i és normal que s'agrupi amb gent del seu país d'origen i faci qualche cosa per mantenir la seva identitat cultural. Per això hi ha cases regionals, i és bo que hi siguin. Ara bé, creim que les cases regionals haurien de fer una doble funció: d'una banda, cultivar les tradicions i la cultura del país d'origen, tot compartint-les amb la gent del país d'acollida; d'altra banda, treballar per la integració sociocultural de l'immigrant en la seva nova societat. Posarem un exemple inventat, però concret. Una Casa Asturiana a Palma hauria d'organitzar una biblioteca sobre temes asturians, fer cursos de bable i tallers de cuina asturiana per als socis; i, al mateix temps, tocària acollir algun curs de llengua catalana, o de cuina illenca, o de rondallística mallorquina, per posar una cas. En definitiva, les cases regionals haurien de mantenir un equilibri integrador entre

la cultura d'origen (que no s'ha d'abandonar) i la nova cultura (a la qual cal incorporar-se). Ja ho feis així, amics de les cases regionals de les illes?

Ministres d'ultradreta

Com que la memòria és curta, és bo recordar qui són. José M. Aznar, president del Gobierno, fou militant de Falange Española. Miguel Arias Cañete (ministre d'Agricultura), és un ultradretà de Jerez. Mariano Rajoy (vicepresident primer del Gobierno), és exfranquista i home de confiança de Manuel Fraga, que va ser ministre de Franco els anys 60 i 70. Jaime Mayor Oreja (ministre de l'Interior) és pròxim a l'Opus Dei. Ángel Acebes (ministre de Justícia) és Legionario de Cristo. Federico Trillo (ministre de Defensa), membre de l'OPUS, és qui reinstaurà la desfilita militar de la "Victoria" a Barcelona. Francisco Álvarez Cascos (ministre de Foment) és un ultradretà; va ser la mà dreta d'Aznar abans d'arribar al Gobierno. Pío Cabanillas (portaveu del Gobierno) és el rehabilitador de la música i l'art franquistes a TVE. A pesar del seu passat esquerrà, Pilar del Castillo (ministra d'Educació i Cultura) abandera el mal anomenat Decreto de Humanidades, que imposa en l'ensenyament la visió franquista de la història d'Espanya. Ja posats, recordarem que el vicepresident del Senat és un exmilitant de Fuerza Nueva. Tot plegat ajuda a entendre la política que es cou a Madrid.

Arruixades

No sabem si és temps d'arruixades o si just ha caigut un xàfec escadusser a Ciutat. Tanta sort no es tracti d'un meteor cultural aïllat! Per si de cas, donarem una idea. Els ajuntaments de Campos i de Ses Salines tengueren, fa uns mesos, una iniciativa "cultural" memorable: organitzaren un Furor campaner (i un altre de saliner) a imitació del lamentable concurs de Tele5. Els dos ajuntaments s'han guanyat una arruixada grossa, per horterres, mossons, patètics i kitschs.

Sous dels funcionaris

A tots els ciutadans ens agradaria cobrar un pagueta extra de tant en tant, però només de pensar que qualsevol govern que es preparàs per perdre les eleccions obligàs el govern successor a complir els acords signats a darrera hora (els acords s'estableixen per complir-los necessàriament, per la qual cosa les institucions públiques han de donar exemple), limitant fins i tot la decisió del nou Parlament elegit democràticament, ja podem afirmar que la democràcia política comença a fer figa, perquè el poder judicial pren decisions que se situen per damunt del poder legislatiu, de manera que finalment es comandaria més des de can Berge que des del Parlament sorgit de la voluntat dels ciutadans.

Vaques boges

Quan la ministra de sanitat va anunciar que s'hauria de prohibir la comercialització de l'espina de vacum (ai, les mitjanes, que n'eren de bones!), els sindicats i el PSOE se li varen llançar al damunt acusant-la d'influenciar negativament el mercat (nosaltres, al cap i a la fi).

En els temes de salut pública no hi ha mercat que valgui: si hi ha la més mínima sospita que una cosa pot ésser perjudicial, la primera passa ha d'ésser informar del risc potencial els consumidors i bloquejar-ne la distribució fins que es pugui provar la seva

innocuitat.

Bé la ministra; malament els sindicats i els partits d'esquerra -negativament solidaris, almenys en aquest cas.

Manteniment mesquites

A qualche lloc del qual n'hem perdut la memòria, els immigrants musulmans demanaven que les institucions públiques els ajudassin en el manteniment de la mesquita... i les ONGs solidàries d'autoocupació els donaven suport en aquesta reivindicació.

Sortosament nosaltres som d'una civilització que ha superat la identificació pura i simple entre l'església i l'estat, de manera que qui vol una església se la paga.

Això sí, consideram convenient que en futures declaracions de renda es pugui especificar a quina església concreta es vol destinar el percentatge corresponent a acció social -si és que el contribuent opta per una església en concret i no decideix beneficiar el conjunt de la ciutadania al marge de les creences personals-, una decisió que probablement permetria veure aviat bellíssimes mesquites arreu dels països catalans.

Per la llibertat d'expressió

Tenint en compte com les gasta la drete espanyola, la de sempre (i en Pere Joan Cabot ja ho ha pogut comprovar personalment) aviat haurem de tornar a posar en marxa les ja oblidades màximes dels anys setanta que plantejaven la lluita per la dignitat personal, començant per un dret tan essencial com és el de la llibertat d'expressió, sense la qual és impossible la llibertat d'informació tan necessària per fer factible la llibertat de pensament que es considera característica de les democràcies clàssiques occidentals.

I és que ja fa temps que atempten contra la democràcia tot un seguit d'individus que manen molt i que s'autoqualifiquen com a demòcrates en exclusiva, imposant el pensament únic per damunt de la diversitat ideològica que hi pugui haver entre moltíssimes persones de bona voluntat.

Vilaweb notícies (www.vilaweb.com)

Diumenge passat es va celebrar a l'estadi Raymond James de Tampa (Florida) la final de la lliga de futbol americà, la Super Bowl. Com a plat fort d'enguany, més enllà de l'enfrontament esportiu entre els Baltimore Ravens i els New York Giants, hi havia el desplegament de més de 30 càmeres des de tots els angles de l'estadi per oferir imatges del partit d'alt detall i qualitat. El que s'ha sabut ara, però, és que aquelles mateixes càmeres van servir a la policia per capturar la imatge dels gairebé 100.000 espectadors que van assistir en directe a l'esdeveniment esportiu. Segons s'ha pogut saber, en tan sols uns mil·lisegons cada rostre va ser digitalitzat amb una tecnologia especial de l'empresa Graphco i enviat electrònicament als arxius policials de Tampa i l'FBI.

L'objectiu, segons les autoritats, era detectar possibles terroristes o delinqüents, i preparar sistemes de seguretat eficaços per a jocs olímpics i altres concentracions humanes. Un argument ràpidament contestat per nombroses organitzacions de defensa de la intimitat. Ω

Immigració a la Plana Alta

EU Demana polítiques actives d'immigració

Castelló.- El gran nombre d'empreses taulelleres (rajoles) instal·lades sobre tot en la Plana Baixa, i la recent i desmesurada proliferació de megapolígons industrials al Pla de l'Arc, on s'estan instal·lant més empreses del mateix sector, demostra la gran producció i la prosperitat d'aquesta indústria.

La vinguda d'aquesta nova manera de producció ens han portat uns canvis radicals en la fisonomia dels nostres pobles, termes, i maneres de vida.

Els pobles de la Plana Alta, tradicionalment agrícoles, havien viscut les repetides crisi del sector, fet que ocasiona, des de mitjans d'aquest segle, un flux migratori important cap a les zones urbanes, la població de la zona va decreixent, de manera més preocupant a partir dels 70, la terra no dona per a viure, i no hi ha altres maneres de viure.

Els pobles es van quedar cada cop amb més gent vella, i menys futur.

Açò es trenca als 90, on s'estableixen les primeres taule-

lleres, o bé les de l'Alcora, i Sant Joan de Moró, o després les de Vilafamés i la Pobla Tornesa; s'enceta un nou període, ara hi ha alternatives a la terra; la gent més jove s'incorpora directament a les fàbriques, les qual tenen la capacitat de donar lloc de treball a la gent de la comarca. El camp es va ermant, reduït a la gent més gran que no es re-col·loca, i a conreus de cap de setmana.

La tercera fase de l'expansió industrial a les nostres comarques és l'actual; la Plana Baixa ja està saturada, i en el Pla de l'Arc hi ha terrenys a preus cinc vegades més econòmics.

Cabanes, Vall d'Alba, i el Pla de Vilafamés tenen milers de metres quadrats on instal·lar noves fàbriques.

Ací hi ha un punt d'inflexió, els pobles deixen de patir la emigració per a tindre el fenomen de la immigració: a banda de la gent d'altres punts, a principis dels 90 hi ha les primeres onades importants de gent del Magrib, principalment, que bé als nostres pobles a provar una vida millor. Els

primers anys aquesta gent és explotada a preus miserables per treballs del camps, però palatinament són incorporats en el sector industrial, donada la gran demanda de mà d'obra.

El fenomen ocasiona al principi una certa desconfiança social, que es va aigualint amb el pas del temps: ningú no pot afirmar que ells ens trauen el lloc de treball (principal argument que s'empra per al rebuig), i milloren la nostra renda al llogar les cases buides dels pobles.

Aquestes immigracions són ininterrompudes, menuts nombres de gent d'altres països van venint als nostres pobles i ciutats (sud-americans, sud-saharians).

Fins aplegar al 2000, on es materialitza una autèntica riuada de gent de Romania principalment, i altres punts de l'Europa de l'Est. Els nostres pobles estan canviant de manera radical; en els nostres carrers ara s'escolten diferents idiomes, es veuen diferents cultures, els fills de la gent que ha vingut de fora van a l'escola amb els nascuts ací, aprenen al mateix

ritme en la nostra llengua i aprenen sense problemes també l'espanyol. El panorama sembla idíl·lic, de moment, ja que hi ha treball, i es veu com cada cop hi ha més. El problema del racisme en tots llocs apareix quan també ho fa el de l'atur... ara tot sembla anar bé... ¿fins quan?

Cal que aquesta gent vinguda tinga totes les oportunitats per a integrar-se en els nostres pobles, i per a d'això calen programes d'aprenentatge en la nostra llengua i en castellà; els xiquets escolaritzats l'aprenen, però no els pares.

Calen centres educatius amb uns recursos adients per a atendre a la nova multiculturalitat. Amb el canvi poblacional, les nostres escoles i centres de salut s'han quedat menuts. Calen centres socials que ajuden a la integració, serveis d'a-

tenció.. etc., i sobre tot calen reforçar els serveis socials i assistencials de la nostra comarca.

Cal que els ajuntaments col·laboren en obtenció de vivenda als nou-vinguts. I per això EU fa una crida per a la solidaritat dels nostres ajuntaments a col·laborar de manera clara i prioritaria pels drets de la gent que no ha tingut més remei que vindre a viure a ca nostra. Cal que ens obrim a la nova gent, i els garantim tots els seus drets. Ω

Carles Mulet Coordinador d'EU-Plana

Alta 666.689.703
C/F.Balmes, 1, pal, esq
12002 Castelló de la Plana
tel.,964.24.51.18
fax:964.20.54.33
eupvcastello@yahoo.es

Dites relacionades amb el vi

Sembra primerenc i poda tardà, i pa ni vi no et podrà fallar.

Sempre s'ha sentit a dir que els peixos viuen en aigua i moren en vi.

Sense bóta de vi no emprenguis camí, i quan l'emprenguis, no la duguis sense vi.

Sense vi no es pot dir missa.

Sense vi no es troba bo cap menjar.

Sense vi, dones, ni or, el món seria millor.

Setembre assolellat, bon vi assegurat.

Setembre molt humit, molt vi, però aigualit.

Si a la carabassa hi toca el vent, no beuràs el vi calent.

Si dones vi al teu senyor, no li miris el color.

Si el setembre el féu veremador, raja el vi, que no hi ha millor.

Si es tira aigua al vi, es fa una cosa dolenta amb dues de bones.

Si fa sol per Sant Vicenç, el vi anirà pels torrents, però si plou no se n'omplirà una nou.

Si fa sol per Sant Vicenç, el vi puja pels sarments.

Si gela per Sant Bernardí, adéu el vi.

Si gela per Sant Sebastià, el vi al cep se'n va.

Si hi ha bon coixí, bon trago i bon vi.

Si hi ha coixí, bon trago de vi.

Si les beceroles fossin de vi tot el món sabria llegir.

Si massa beus, el vi et pujarà al cap i et baixarà als peus.

Si no hagués vi ni dones, totes les coses serien bones.

Si no hi hagués vi ni dones, totes les coses foren bones.

Si no plou per Sant Pancràs ni per Sant Urdí, molt raïm i molt vi.

Si no t'han fet caure dones ni vi, no cauràs en tot el camí.

Si no treballes la vinya pel març, poc vi beuràs. Ω

JO TAMBÉ EM PLANTO

[05/01/2000] - *Jaume Chalamanch i Fenosa:*

Poema «Dotze hores V»

«Qui prendrà cura de l'ànima catalana?» Lluís M. Xirinacs

Per la graciosa potència d'alguna ciència exacta, el grup humà sap gaudir dels seus sentiments. I sí! tenim una olor viva, suada, sincera, tendre, dura i fràgil que ens recorda que estem a la nostra casa. Això és l'ànima d'un poble! I és l'ànima catalana!

Però la mala llet i l'humor agre dels déus de casa mai no han sospirat l'esperança del poble senzill:

li han robat la terra, el treball, la sang, el cor, l'esperit, La Bona Nova, i ara toca beure a galet l'àcida pixera de superbs molt i molt i més forans.

Ai, beneït temerari! Quin dolor et fa dubtar del que està escrit? Per què t'ofusca qui prendrà cura de l'ànima catalana? Com no albirar un poble que treballa amb el cos i l'ànima presents? Com dubtar? Com governaríem l'ànima, sense la força del braços?

Avui, però, no és dia de preguntes,
i no ens queda un sol parpelleig
per socórrer els renegats.

Enmig del fred i del vent,
dotze hores durant
no hi haurà temps per pentinar el cànem,
totes les forces seran una força
governant l'ànima catalana!

Avui, encara estem on mai no ens han volgut. Ω

Aquesta terra és nostra

ANDREU SALOM I MIR

En l'època que abasta des dels anys trenta fins al temps de la post-guerra, Amèrica serví de refugi a molts actors, directors i guionistes europeus que fugien de la persecució nazi. Hollywood es convertí, així, en el lloc habitual de treball d'alguns dels cineastes amb més prestigi de la cinematografia europea, entre els quals cal esmentar l'alemany **Fritz Lang** i el francès **Jean Renoir**. Dels dos, Lang fou el més prolífic, i el qui més s'endinsà en l'ànima nordamericana i els mètodes de treball del gran centre mundial del cinema (ho corroboren títols com *Fúria*, *la caça d'un home*, *perversitat*, *Desitjos humans* o *Mentre Nova York dorm*).

Del mestre Renoir, autor d'algunes obres tan memorables com *La gran il·lusió* i *La regla del joc*, m'abellix ací, parer esment en alguns aspectes d'una magnífica pel·lícula de la seva etapa americana. Es tracta de *Aquesta terra és meua*, realitzada al 1941 i protagonitzada per Charles Laughton i Maureen O'Hara. L'acció transcorre en una petita ciutat de la França ocupada. El personatge interpretat pel gran actor anglès és un mestre d'escola pusil·lànim, dominat per la mare i objecte de les bebes dels seus alumnes. Les converses amb l'íntegre director de l'escola, al qual admira —i que serà afusellat pels nazis—, l'amor no declarat que professa al personatge representat per O'Hara, també mestre d'escola, i l'assassinat del germà d'aquesta, heroi de la resistència, per soldats alemanys, el portaran a fer un viatge interior que el conduirà a una presa de consciència decisiva. Aquest fet l'enfrontarà al poder alemany en un judici civil, acusat de la mort del delator del germà de l'estimada. A mesura que va avançant, el judici es convertirà en un clam contra l'ocupació teutona. El discurs que va desgranant l'ensenyant en la tarima dels acusats —conscient que les seves paraules el durant tot seguit a la picota de l'execució—, transcendeix, tanmateix, el cas en particular i esdevé, en fi, un al·legat contundent contra **totes** les ocupacions i a favor de la llibertat i la dignitat dels pobles i les persones.

Heus ací alguns retalls, de la filípica del mestre d'escola:

És molt difícil per a nosaltres saber qui és bo i qui és dolent. Als treballadors els és fàcil saber

qui és l'enemic perquè l'objectiu de l'ocupació és fer-los esclaus. Però els de classe mitjana podem creure fàcilment que un triomf alemany no seria tan dolent. La gent sol pensar que massa llibertat porta caos i desordre. (...)

(...) Ara m'adono que el sabotatge és l'única arma que tenen els derrotats. Mentre hi hagi sabotejadors, els nacions lliures que encara lluiten sabran que no ens han derrotat. L'exemple del seu heroisme s'encomana i la nostra resistència creix.

(...) Hem de deixar de dir que el sabotatge no està bé, que no paga la pena. Ens fa patir, ens fa passar gana i ens fa morir. Però alhora que ens augmenta la misèria, ens escurça l'esclavitut. Fins i tot una ciutat ocupada com aquesta pot ser un front de batalla (...)

No hem de lluitar només contra la gana i un tirà. Primer hem de lluitar contra nosaltres mateixos. L'ocupació, l'ocupació de qualsevol país, només és possible perquè som corruptes. (...)

Si l'ocupació dura prou, els homes que n'estan traient profit compraran tota la ciutat. No els culpo de fer diners, però s'haurien de sentir culpables de fer possible l'ocupació. Perquè no podrien fer res d'això sense posar-se en mans dels autèntics amos de la ciutat, els alemanys.

Em faran callar, perquè no és pot permetre que la llibertat visqui sota l'ocupació. És massa perillosa. L'ocupació viu de les mentides, igual que aquest món pervers que ells anomenen el Nou Ordre.

(...) Ahir el comandant em va dir que no era un covard, crec que tenia raó. I no soc l'únic que no és un covard. Aquesta ciutat és plena de coratge. I me'n sento orgullós. Estic orgullós d'haver nascut aquí, i de morir aquí.

Tot fent un exercici d'abstracció del sermó coherent de Laughton, i baratant alguns mots per a d'altres que ens poden ser més propers (espanyols per alemanys, i Nova Planta per Nou Ordre, per exemple) no ens costarà gaire veure-hi les connexions pertinents. Al cap i a la fi, la repressió, la mentida manipuladora i les ànsies malaltisses de poder i subjugació dels pobles veïns, han constituït tots temps un dels càncers de la humanitat. Ω

Cicle La catalanitat, una identitat sòlida. Fraga, 24 de febrer de 2001

Sobre l'Autoestima:

- "Fins 1830, un senyor català escrivia en català a un senyor castellà o aragonès, que li responia en castellà: Això era allò normal!", Martí de Riquer (La Vanguardia, 13.1.1999).
- "Català és el que parlem nosaltres. Ni fragatí, ni històries", Jaume Borbón, alcalde de Mequinensa (Avui, 19.2.98).
- "La llengua catalana és una de les llengües més perfectes que conec", José María Aznar.
- "L'autoestima és la confiança en la nostra capacitat de pensar, sentir i actuar i poder resoldre aquelles situacions que ens planteja la vida, així com el sentiment de ser respectables i dignes, és a dir, el dret a afirmar les nostres necessitats i mancances", Joana Colom Bauzá, psicòloga (Papers, núm 29).
- "Un defecte aragonès és no sentir el suficient orgull pel català, idioma tan nostre com el castellà i l'aragonès", José Antonio Laborata (La Vanguardia 14.2.2000)
- "Quan hi ha hagut polítiques lingüístiques que sistemàticament, durant anys i anys, han negat els drets lingüístics a una part de la població, es fa sentir a aquestes persones que la seua llengua és menys important que altres llengües, entre les quals normalment l'oficial, de manera que el prestigi i la promoció social es troben associats a aquesta última. Aquest sentiment es tradueix en actituds ambivalents envers la pròpia llengua, la qual és reconeguda efectivament com a pròpia però, al mateix temps, com a poc útil per a les relacions socials, la qual cosa afegeix dificultats a aquestes persones que, amb el temps, esdevenen còmplices inconscients d'aquella política lingüística", Ignasi Vila, psicòleg (Llengües en contacte i actituds lingüístiques).
- "L'autoestima es podria definir com la imatge i valoració que tenim de nosaltres mateixos", doctor Joan Corbella, autor de Por del silenci (pàg. 181).
- "A Catalunya hi ha una cosa que no funciona: els catalans es passen de seguida al castellà quan parlen amb una persona que no s'expressa perfectament en català", Paco Ibáñez, cantautor (Presència, 18-7-2000)
- "Una llengua no es mor perquè no l'aprenguin

aquells que la desconeixen, sinó perquè no l'usen els qui la coneixen", J. Artze (La continuidad del euskera, 1991).

- "En general, la societat basca necessita autoestima. Sovint o no tenim una capacitat d'autocrítica o duem l'autocrítica fins a límits insospitats. De vegades ens lesionem nosaltres mateixos, no ens veiem amb perspectiva", Juan José Ibarretxe (El Temps, 20.07.98).
- "Un dels principals factors que diferencien l'ésser humà dels altres animals és la consciència d'un mateix. És a dir, la capacitat que un té d'establir la pròpia identitat i atribuir-li un valor. D'aquesta valoració en diem autoestima", Manuel Güell i Josep Muñoz, autors de Desconeix-te tu mateix (pàg. 117).
- "El cambrer que ens servia, un xicot de la immigració, es prengué la llibertat -curios com era- de preguntar-nos: ¿Vostés són catalans? Li vaig replicar amb una altra pregunta: ¿Per què ho creus? La seva resposta fou deliciosament indiciària: "Home, com que sempre parlu en valencià!", Joan Fuster («El caso valenciano», article de Joan Fuster a La Vanguardia, 15.9.1997).
- "Per ser navarrès sóc més basc", Montxo Armendáriz (La Vanguardia, 16.8.2000).
- "Per a fer nostra una terra no n'hi ha prou de deixar-hi la suor del front, perquè també la podríem treballar amb indiferència, o amb odi, sinó que cal estimar-la, i no hi haurà amor si no se la respecta tal com és", Manuel de Pedrolo, dins Cal protestar fins i tot quan no serveix de res (pàg. 44).

A Girona, en el veïnat de St. Ponç hi ha un carrer dedicat a l'insigne escriptor que passa per alt la forma correcta del seu cognom: en lloc de "Manuel de Pedrolo i Molina" a la placa del carrer consta "Manuel Pedrolo i Molina".

"...encendrem torxes perquè aquells que vénen estimin els camins i la veu que els lleguem...", Miquel Martí Pol, poeta. Ω

Sota el títol de **L'autoodi entre els catalanoparlants**, Arenys de Mar fou escenari de la tercera jornada psicològica del cicle **La catalanitat, una identitat sòlida**. A la foto podem veure l'esquerra a dreta el presentador Ricard Vázquez, els psicòlegs Quim Gibert i Pere Notó i el regidor de Cultura Quim Ponsarnau (27 de gener de 2001).

Properament: Carlet (La Ribera del Xuquer)

Tema: Catalanitat, vergonya i culpa.

Ponents: Quim Gibert i Vicent Bello, psicòlegs.

Lloc: Casal Jaume I (carrer Major, 60). **Dia:** Dissabte 31 de març. **Hora:** 8 del vespre.

III CONGRÉS DE CULTURA CATALANA

Hospital Son Llatzer: obertura immediata!

CECILI BUELE I RAMIS. DIPUTAT DEL PSM-ENTESA NACIONALISTA AL PARLAMENT DE LES ILLES BALEARS

Totes les persones que residim a les Illes Balears som usuaris potencials dels hospitals públics que hi hagi en funcionament. A la vista dels fets que s'han anat succeint, des que s'iniciaren les obres de construcció de l'hospital de Son Llàtzer, a càrrec de l'INSALUD, hem anat demostrant sobradament la nostra gran capacitat d'exercir la paciència.

La història d'aquest segon hospital de Palma, que ja s'està fent massa llarga, esdevé un dels nombrosos símbols emblemàtics del menyspreu amb què se'ns està tractant des de Madrid.

Des del PSM-Entesa Nacionalista, creim que ja ens ha arribat l'hora de dir tots plegats: fins aquí hem arribat!

Després d'haver denunciat, per múltiples conductes i des de les més diverses instàncies, tant als mitjans de comunicació com a l'interior de les institucions públiques on som presents, l'angoixant i inacceptable manca de llits d'aguts a Palma;

Després d'haver lluitat per aconseguir les promeses d'un segon hospital a la nostra comunitat, el qual ja hi hauria d'es-

tar funcionant des de fa deu anys enrrera;

Després d'haver hagut d'acceptar, assumint-les amb molts matisos, les més que discutibles prioritats d'un Hospital comarcal a Manacor, passant per damunt del molt més necessari hospital a Palma;

Després d'haver hagut de presenciar molts de canvis fets a corre-cuita, fins i tot en relació amb els terrenys on s'havia d'emplaçar, prevists inicialment a la Via de Cintura, amb unes intervencions més que discutibles de l'equip de govern del Partit Popular a l'Ajuntament de Palma;

Després d'haver hagut de patir en carn pròpia les manifestacions fetes amb aires de prepotència i ínfulas de protector, per boca del Director Territorial de l'INSALUD, quan afirmava i assegurava amb el to i el posat de la persona més creguda del món, que l'hospital de Son Llàtzer seria inaugurat l'any dos mil....

Després de tot això, hem hagut de suportar que el mateix senyor Rodrigo de Santos tengués la santa barra d'enflocar-nos que, si aquest hospital aplega la seva posada en marxa fins a

Octubre de 2001, ...és per culpa del Govern de les Illes Balears i la Conselleria de Sanitat.

L'Hospital de Son Llàtzer és el fruit d'una idea, d'una planificació i d'una execució exclusivament i íntegrament teledirigida des de Madrid, Carrer Alcalà 56.

Que nosaltres sapiguem, abans de l'any 2000 - l'any en què s'havia d'haver inaugurat l'hospital - el Govern de les Illes Balears no va participar en cap pla d'empresa, en cap adjudicació d'obra, en cap dimensionament, ... en res que tengués a veure amb aquest hospital.

Hem de veure amb els nostres propis ulls, a través de les televisions locals, que, de manera sorprenent durant l'any 2000 - l'any en què s'havia d'haver inaugurat l'hospital - s'hi fa una visita institucional a les obres; s'hi presenta la senyora Ministra amb els directius d'INSALUD, sense convidar ningú dels qui d'aquí a poc temps han de ser els responsables d'aquest centre hospitalari; s'hi nomena Gerent d'aquest hospital, i els representants de la comissió paritaria Govern-INSALUD, que teòricament hauran de co-gestionar aquest centre,

se n'adonen pels mitjans de comunicació....

Des del PSM-Entesa Nacionalista tenim la ferma convicció que l'INSALUD està incorrent en una greu irresponsabilitat amb aquest hospital. Un mínim sentit històric, per no dir un mínim de sentit comú, hauria de fer veure als responsables d'aquest organisme que no són res més que simples usufructuaris d'una responsabilitat que, almanco, haurien d'haver intentat compartir més intensament amb els representants dels futurs usuaris de l'Hospital.

En representació del PSM-Entesa Nacionalista, considerem que la ciutadania de les Illes Balears té tot el dret del món a decidir quina utilització se n'ha de fer, d'aquest hospital: Si ha de tenir o no ha de tenir serveis essencials per a la població, com poden ser pediatria i ginecologia; si ha de mantenir una part socio-sanitària; si els criteris d'eficiència s'han de mesurar amb la tecnocràcia de l'estança mitjana o si s'hi han d'incorporar variables humanes, de satisfacció del pacient, de confort, etc. Per posar només alguns exemples.

Fins i tot en bé del conjunt de l'Estat i d'un millor aprofitament de tots els recursos públics que se'n deriven, la ciutadania d'aquestes illes tenim tot el dret del món a definir - segons els criteris dels nostres usuaris i professionals -, quin model d'hospital volem.

És ben evident que, fins ara, no hem pogut exercir aquest dret d'una manera mínimament satisfactòria. I creim que, d'això, hi ha dos subjectes que en són els únics responsables: una persona jurídica que es diu INSALUD, i una persona física que es diu José Mª Aznar, President del Govern espanyol, qui ha col·locat el senyor Javier Rodrigo de Santos com a responsable de l'INSALUD a les Illes Balears.

Des del PSM-Entesa Nacionalista, considerem que ni els representants polítics ni les ciutadanes i els ciutadans d'aquestes illes nostres, no podem acceptar per més temps ni tan passivament aquesta indignant presa de pèl que representa l'actuació de l'INSALUD envers l'Hospital de Son Llàtzer. Hi hem d'actuar amb molta més fermesa i contundència. N'hem de desemmascarar les culpabilitats. N'hem d'exigir les responsabilitats. N'hem de sortir amb la nostra: l'obertura immediata de l'Hospital de Son Llàtzer, en les millors condicions a tots els efectes! Mallorca, 10 de febrer de 2001. Ω

Galeria d'Herois Popolars

Salomo Andrée, aeronauta

MIQUEL FERRÀ I MARTORELL, ESCRIPTOR

Descendent de jueus de la Catalunya Nord, és a dir, de la comarca rossellonesa Salomó Andrée parteix en el seu globus, anomenat "Oern" o "Àguila", des de l'illa dels danesos vers el Pol Nord. El 1897 és any d'avanços científics i fantasies també científiques a més d'importants esdeveniments polítics i culturals. Cànovas és assassinat, Creta s'incorpora a l'Estat grec, és abolit l'esclavatge a Zanzíbar, Mc.Kinley comença la seva presidència els Estats Units, es celebra el primer congrés sionista a Basilea i per altra banda, Marconi experimenta la telegrafia sense fils, es celebra a Brussel·les una Exposició Universal, Herbert George Wells escriu "L'home invisible", mor Alphonse Daudet, Leon Cavallo estrena "La Bohème", es fundat el "Pathé Cinema" ... i dins aquest clima,

un home es llança als aires per tal d'arribar al punt més significatiu de l'Àrtic. En aquells dies, Juli Verne publica "L'Esfinx dels Gels", que recrea aquells paratges de les boires glaçades. Però pel que fa als globus aerostàtics i viatgers, Verne ja havia donat al lector mols relats, com aquell que porta per títol "Un descobriment prodigiós" i que es refereix a un suposat navili aeri que seria el fruit de totes aquelles experiències...

"La partida per al viatge entorn del món estava fixada pel 10 de juny, primer aniversari de la manifestació amb la qual l'inventor havia astorat el públic. Els viatgers, previnguts amb molta anticipació, havien arribat de tots els punts de l'univers... Es tractava, ni més ni menys, que de visitar totes les capitals d'Europa, travessar els mars, entrar a les regions inex-

plorades, presentar-se al davant de les tribus salvatges... S'havia organitzat una festa nacional per al gran dia i havien posat a disposició del navegant aeri els pati reservat dels Invàlids. Amígdia s'elevà el globus entre músiques i aclamacions... Travessà l'esplanada i remuntà el curs del Sena fins el pont d'Austerlitz, a igual distància dels dos mols, i s'enlairà més i més, allunyant-se vers l'orient, i se'l distingí molt temps com un punt negre abans d'esvair-se dins l'espai..."

Interessant descripció, com una crònica periodística. Ja ningú no podria aturar la cursa d'investigacions per a millorar, dia rera dia, la navegació aèria. I la ciència-ficció de Verne hi posava el seu granet de sorra, a cada punt...

"Els dos aerostats es varen construir amb un tafetà creuat

de Lió, molt engomat. Efectivament, es va fer servir la goma elàstica que es una substància resinosa, dotada d'absoluta impermeabilitat, i que no ataquen els àcids ni els gasos. El tafetà es posà doble en la part superior del globus que és la que sofreix quasi tots els esforços. Aquest envoltant podia retenir el fluid per temps il·limitat. Pesava mitja lliura per

cada nou peus quadrats, i com la superfície del globus exterior era d'un 11.600 peus quadrats, el seu envoltant pesava 650 lliures... La xarxa destinada a suportar la barqueta era de corda de cànem molt sòlida. Les dues vàlvules foren objecte d'acurat examen com a hagués estat el governall d'un vaixell..."

Es un fragment de "Cinc setmanes en globus". Ω

M a l l o r q u í !

La llengua catalana, pròpia de les Illes Balears, és oficial a Mallorca. Els teus fills tenen el dret i el deure de saber-la. Exigeix escoles catalanes al teu poble o barriada.

L'antifranquisme a Mallorca. VII LLIBRE

El teatre modern a Mallorca, l'antifranquisme i l'obra Els anys del desig més ardent

MIQUEL LÓPEZ CRESPI

El carter em porta una carta de la vicepresidenta i consellera de Cultura i Joventut del Consell de Mallorca, Maria Antònia Vadell. Amb data de 3 de gener del 2001, la vicepresidenta escriu: "Em plau felicitar-vos per l'obtenció amb l'obra Els anys del desig més ardent d'una de les beques que reconeix la vostra qualificada i reeixida tasca cultural en el món literari, convocada per aquesta Conselleria amb la finalitat de promoure la creació de textos teatrals en llengua catalana.

'Així mateix, vull aprofitar l'avinentsa per a desitjar-vos un feliç any nou.

'Ben cordialment.

'Maria Antònia Vadell i Ferrer".

La carta, motivada per la recent publicació d'Acte únic en la col·lecció de textos teatrals "Tespis" que edita la Universitat de les Illes Balears (UIB) sota la direcció de Joan Mas i Vives, m'ha tornat a la memòria el temps, les circumstàncies històriques en les quals vaig escriure aquestes obres (Acte únic, Els anys del desig més ardent...).

Acte únic guanyà el Premi "Teatre Principal" de textos escènics l'any 1987 i venia a consolidar una tendència experimental que havia començat a formular amb l'obra Homenatge Rosselló-Pòrcel (Premi de Teatre "Ciutat d'Alcoi" 1984), posteriorment publicada per la Diputació Provincial d'Alacant amb estudi preliminar (sobre la situació del teatre en els anys vuitanta a les Illes) d'Antoni Serra.

Posteriorment (en concret l'any 1990) una obra titulada Atzacac (que seguia les mateixes coordenades d'experimentació formal de les obres esmentades) guanyava el "Ciutat de Granollers", aleshores un dels guardons teatrals més importants dels que es lliuraven dins

La vice-presidenta i consellera de cultura del CIM Maria Antònia Vadell (segona per l'esquerra) el dia que presentava l'obra de Miquel López Crespí "Acte Únic". A la dreta, el director del Teatre Principal Pere Noguera.

l'àmbit dels Països Catalans.

Pensava en l'origen d'Acte únic, d'Homenatge Rosselló-Pòrcel, d'Atzacac just ara mateix llegint (Diari de Balears 3-I-01) la notícia que la meua obra teatral Els anys del desig més ardent era una de les guanyadores de les beques Teatre Principal per a la creació de textos teatrals en llengua catalana. Més endavant Diari de Balears precisa: "La consellera de Cultura i Joventut del Consell, Maria Antònia Vadell, explicà que 'l'objectiu d'aquestes beques és fomentar la creació de texts teatrals entre els autors mallorquins, a través d'una aportació econòmica i sobretot a través de la publicació de l'obra a la col·lecció Tespis".

El diari continua: "Aquesta col·lecció és fruit de la col·laboració existent entre la Conselleria de Cultura del Consell i la Universitat de les Illes Balears.

'El jurat que ha pres la decisió [de guardonar Pere Fullana i qui signa aquest article] ha estat compost per Vadell; la coordinadora de Cultura i Joventut del Consell, Joana Maria Palou; el director del Teatre Principal, Pere Noguera; el catedràtic de la UIB Joan Mas; la vicepresidenta de l'Associació d'Escriptors en Llengua Catalana,

Antònia Vicenç; i el delegat de Teatre de la Conselleria d'Educació i Cultura del Govern, Joan Arrom". Diari de Balears tancava la seva crònica, titulada "Pere Fullana i López Crespí obtenen les beques del Principal", tot dient: "...Miquel López Crespí és escriptor, col·laborador de premsa i un dels autors més guardonats en tota la història de la literatura catalana. Vocacionalment es dedica a la narrativa, l'assaig, el teatre i la poesia".

Tot plegat m'ha fet pensar que algunes de les meves darreres obres de teatre (Acte únic, Homenatge Rosselló-Pòrcel, Atzacac, Els anys del desig més ardent, El cadàver...) responen als nous reptes personals i històrics que els anys vuitanta porten al primer pla de les meves preocupacions socioculturals i polítiques. Aleshores -i només d'una forma provisional- és quan faig un parèntesi en l'anterior línia teatral, en la manera de fer teatre dels anys seixanta i setanta. Parl evidentment d'Autòpsia a la matinada (Premi de teatre Ciutat de Palma 1974), Ara, a qui toca? (Premi de teatre Carles Arniches en llengua catalana l'any 1972), Les germanies (Premi Especial Born l'any 1975)...

Si reflexionem una mica veurem com certs autors d'a-

quells anys (Alexandre Ballesster, Joan Soler Antich i qui signa aquest article, ja que els casos de Llorenç Moyà, Miquel Mestre o Llorenç Capellà plantegen problemes diferents) ens movem molt dins la influència de Bertolt Brecht, Peter Weiss, Erwin Piscator, Ramón del Valle-Inclán, Antonin Artaud, Peter Brook, Aimé Césaire, Friedrich Dürrenmatt, Dario Fo, Peter Hacks, Witold Gombrowicz, Anatoli Lunatxarski... (amb pinzellades d'Ionesco, Buero Vallejo, Pasolini etc., etc.). El teatre que hem vist a Berlín (el Berliner Ensemble), a Barcelona (les experiències del Living Theater), a Lisboa (el Teatre de la Commune), a Londres (el teatre musical dels setanta)... tot ha anat influint en el tipus d'obres que hem anat escrivint d'ençà els anys seixanta fins els vuitanta (i malgrat els canvis de situació política continuarà sempre present en les obres que anam bastint).

Però potser és l'escriptor Miquel Mas Ferrà qui ha cop-sat amb la major exactitud el significat de les obres que he escrit aquestes darrers anys. Fa unes setmanes, i en el marc del Centre de Cultura de "Sa Nostra" (carrer de la Concepció), els escriptors Miquel Rayó, Miquel Mas i el director del Teatre Principal, Pere Noguera, presentaven tres obres meves: el poemari Un violí en el crepuscle, l'antologia Llibre de pregàries i l'obra de teatre Acte únic, editada per la Universitat de les Illes Balears i el CIM. Precisament va ser l'escriptor Miquel Mas Ferrà qui s'encarregà de dissecar Acte únic i parlar del paper de l'escriptor dins de la societat contemporània.

L'ofici d'escriure pavesia

Miquel Mas va dir al nombrós públic present en aquell envit cultural: "El mes de

gener de l'any 1974 ja feia un bon grapat d'anys que coneixia en Miquel López Crespí. De fet em seria molt difícil precisar la data en què vaig ser presentat a aquest madur combatent, probablement per algú que devia rodolar pel triangle format entre la Plaça de Santa Eulàlia, el Bar Brussel·les i el Bar Bosch. Però en qualsevol cas el dia 20 de gener del 74 el recordo especialment perquè va ser justament aquell dia quan vaig poder esbrinar aspectes de la seva personalitat que en van confirmar la dimensió dels seus esquemes cívics i socials. Jo, moments abans, havia passat per un quiosc i, sense haver mirat ni les primeres planes dels dos diaris que havia comprat, vaig pujar al seu pis del carrer Antoni Marquès. M'obrí la porta, m'oferí cafè i va fer un cop d'ulls a un dels diaris.

'- Mira, he guanyat el Ciutat de Palma de teatre-mormolà, sense perdre ni un àpex de la seva serenitat. Servirà per anar de viatge -afegí, inhalant una espessa xuclada de tabac de pipa.

'Aquest va ser el seu esplai. Perquè instantàniament deixà els diaris i em parlà de projectes clandestins que considerava molt més imperiosos que haver guanyat el premi més prestigiós de les lletres illenques.

'He considerat vàlid rescatar aquesta anècdota de la memòria perquè la vida literària d'aquest home de combat és cabdal en la seva existència -malgrat que alguns dels seus adversaris afirmen que gairebé s'hi guanya el pa i el companatge- i arriba ben clarament al concepte de l'ofici d'escriure pavesia. I aquest ofici que tant estima, tanmateix, per a ell, mai no ha arribat a assolir la transcendència que com a lluitador, activista o, senzillament, com a persona, ha assolit l'altre caire, el que realment l'ins-

L'ANTIFRANQUISME A MALLORCA VII LLIBRE

de M. López Crespí

Cada quinze dies a L'ESTEL (d'agost de 2000 fins a l'agost de l'any 2001)
Per demanar números endarrerits, telefona al 971 26 50 05

E P ! !

PARES, EDUCAU-ME EN CATALÀ, A MALLORCA HI HA EL MEU FUTUR

tiga a mantenir-se en una pugna constant contra qualsevol forma de submissió als poders establerts. I la raó és simple a més no poder: ha posat aquest ofici, tan bell i tan turmentós alhora, al servei de l'esperit que Gramsci establí als *Quaderni dal carcere* i a *Letteratura e vita nazionale*.

'Seria bo creure que, sempre i en qualsevol cas, la dignificació de l'intel·lectual, l'adscripció a una determinada causa, l'anàlisi constant i crítica, el fet de voler sospesar el difícil equilibri que s'estableix entre l'art i el compromís, s'acompleix amb una veritable i imparcial honestat. L'ambient que ens envolta, aquesta constant a voler mercantilitzar qualsevol estímul que prové de les expressions de l'art, la vulgarització dels conceptes i la reducció dels seus postulats objectius a uns exponents gratuïts i de nul·la repercussió en la vida quotidiana, és un paradigma de configuració tan clàssica que és implícit en totes les cultures de qualsevol àmbit de la nostra civilització. El dogmatisme i la demagògia, eines sovintejades pels palafaners del poder, o l'acata-

ment i la submissió, han configurat reduïdes inquietants de la manipulació dels quals Ernst Fischer, Lucien Goldmann i György Lukács ens han deixat estudis de gran erudició.

'Per aquest entorn, precisament, ha vogat la literatura de Miquel López Crespí. I és que, parlant clar i planer, el pernicios esperit fenici dels poders mediàtics, les grans fusions editorials i els poderosos mercaders de l'art -però no únicament aquests, anem amb compte!- han aconseguit mixturar barrejant els conceptes convencionals del valor d'ús i del valor de canvi en l'art i la literatura, arribant a un grau tan alt de mediocritat ambiental que potser ens hauríem de traslladar als penosos episodis del feixisme o de l'estalinisme per trobar antecedents encara més contundents.

'Personalment, no coneix ningú, al·l' àmbit de la nostra àrea cultural, que es pugui plantejar escriure una escenificació teatral consemblant a *Acte Únic*. I també tenc el convenciment que seria difícilment localitzable un escriptor amb coratge per exposar aquest barreig de mate-

rials. Estàvem avesats que Ionesco ens fes caminar pels terrenys reliscants de l'absurd i ens fes partícips de fantasies d'un escepticisme cantellut. Tanmateix sempre ens deixava l'alternativa de l'alçament, del crit eixordador que s'avança a la revolta. Havíem après de Samuel Beckett que el sarcasme, aliat a la més pura representació de l'estupidesa, era capaç de reblanir les consciències més obtuses. *Acte Únic* és una farsa reblerta de raors, navalles i ganivetes de tall prim i esmolat. Un deliberat atac multiangular obert en tots els fronts, a totes les condicions, a qualsevol conducta o opció que defugui plantejaments d'estructura tan bàsica i elemental com la dignitat humana, en totes les seves formes de manifestació. És com si l'autor, nafrat i de retorn de moltes guerres, ja desconfiàs fins i tot d'aquells que li eren més pròxims, dels antics lluitadors a la mateixa trinxera, aliats escadussers extraviats en el fragor del camp de batalla. I és que té la facultat, l'autor, de preveure tantes esclatxes, entorn del seu territori, del paratge inhòspit on ha

anat a raure -esdevingut un setge-, que desconfia tant dels seus manifestos enemics naturals com d'aquells companys de viatge de variat pelatge, infautats com pregoners de la llibertat, que sota la denominació de *progressistes* han derivat vers posicions molt pròximes a una subtil variant de conformisme iconoclasta.

'L'estilet que usa disecciona escenes de la vida diària des de qualsevol perspectiva, usant tots els recursos estilístics que permet una escenificació. Penetra en les curvatures sinuoses del cos social i fa supurar a l'organisme impureses purulentes. Acops, aquestes vísceres, transportades tan a prop dels angles de visió, produeixen repulsió, com si fossin petites porcions d'impudícia ideològica. Vegeu-ne una mostra:

“SARA: ...un milió de momificats revolucionaris dels anys seixanta, amb el llibre de Mao Zedong a la mà, rebent emocionats el Papa en el Camp Nou... hi havia també, com una bella desfilada d'àngels, els milicians morts a la guerra del trenta-sis pujant al cel cantant cançons d'en Julio Iglesias...

“JOAQUIM: ...vaig veure els antics companys de la revol·ta cobrant amb sang el preu de la seva traïció...”

'Quan estava escrivint aquesta darrera transcripció he contemplat per televisió les escenes de l'assalt al Parlament de Belgrad. I el meu magí s'engresca i rememora les imatges recents de Polònia, de Romania, i la més llunyana de totes: les fotografies en blanc i negre de l'assalt al Palau d'Hivern tsarista. Aleshores faig encaixar moltes idees esparses que m'ha ofert aquest llibre. Idees que tanmateix han de perdurar malgrat només sigui per fer una punxada constant a les consciències que manifesten una marcada tendència a condormir-se en una atmosfera de lleugeresa narcòtica, d'un metzinós individualisme benestant. I és que al poder, amics meus, a tots els poders que s'alcen sobre l'individu i atorgant-se la seva representació malden per sotmetre'l, aquesta mena d'obres els fan nosa i no poden evitar palesar una manifesta incomoditat. Aquest és, potser, un dels mèrits per continuar confiant en els literats i en la literatura”. Ω

C I U T A T D E M A L L O R C A

La sinagoga

PER LAURA STADLER. DAILY BULLETIN

Abans de la Inquisició, la pròspera comunitat jueva de Palma era un autèntic imant per als jueus de tot a la Mediterrània occidental, a l'empara dels decrets reials. Les matances de jueus sempre varen coincidir amb fams i plagues, ja que per a alleugerar tensions sempre es cercaven víctimes expiatòries. Malgrat que la Inquisició fou suprimida l'any 1834, no fou fins a 1965 que el Papa Pau VI la va clausurar formalment. Aleshores, els Xuetes ja estaven totalment assimilats a la cultura catòlica.

La nova sinagoga de Palma fou consagrada el 21 de juny de 1987 i ha esdevingut un popular centre de reunió comunitària. Prèviament, s'havien fet serveis setmanals a un hotel de Cala Major. La membresia de 80 famílies es veu regularment augmentada pels turistes, que sempre són benvinguts... i sense codi de vestit! “És un centre comunitari en tots els sentits de l'expressió” -diu el president Boris Ashken. “Tot-hom hi és benvingut. Ens agrada pensar que estem contribuint a la renaixença de la comunitat.”

Impressions de Palma de Mallorca per John Bercow. Cambra dels Comuns. Londres (nebot de Betty i cosí de Jill Faktor.

Havien passat vuit anys i mig des de la meua darrera visita a Mallorca. La gent, molt acollidora, no ha canviat gens però inevitablement l'entorn sí que ho ha fet. Els mallorquins -com també els turistes fincats a l'illa- són tranquils i hospitalaris. El temps no és l'essencial i la gent local exhibeix una gran afabilitat, molt apreciada pels britànics. El clima hivernal és una benedició comparat amb el que acostumem a sofrir a casa nostra. No s'ha perdut l'hàbit de dinar massa tard i vestir informalment, però, des de la meua última visita, em sembla que s'ha incrementat el nombre de bons restaurants. N'hi ha al gust de tots els paladars.

Hom ha construït exageradament, però per al turista la bellesa natural de l'illa encara és colpidora. Per part meua, he de dir que vaig ser molt ben rebut pels Conservatius Abroad. Atents i molt cortesos, són membres de la Vella Escola. He gaudit d'unes bones vacances, encara que massa curtes. Demà tornaré a la Cambra dels Comuns, però amb molt bons records de Mallorca.

Acord Judeo-catòlic. Stanley ens ha fet arribar aquest article del London Daily Telegraph.

Després de intenses negociacions privades entre els rabins britànics i el Vaticà, les relacions entre jueus i catòlics al Regne Unit s'han endegat amb èxit. Ambdues confessions arribaren a un acord a Roma la setmana passada, per acabar amb dos mil anys d'antagonismes i forjar una relació amistosa. L'acord és molt significatiu perquè demostra que les dues parts accepten la seva mútua legitimitat i han decidit treballar juntes i no una contra l'altra. Sir Sigmund Steinberg, pre-

sident de les Sinagogues Reformistes de la Gran Bretanya, va passar dos dies de converses al Vaticà abans de trobar-se amb el Papa. Les negociacions foren promogudes pel Cardenal Edward Cassidy i M. Dr. Remi Hoeckman, de la Comissió per a les Relacions Religioses amb els Jueus del Vaticà. El cardenal Cassidy declarà que les dues confessions han d'establir relacions basades en les seues valors ètics compartits i que, juntes, han de ser una llum per a les nacions.

Els rabins varen tenir una audiència amb el Papa Joan Pau, a qui varen fer el present d'uns llibres de pregària jueus i a qui

varen agrair el seu esforç a favor de las relacions judeo-catòliques. Rabí Tony Bayfield, cap executiu de les Sinagogues Reformistes Britàniques, membre de la delegació, afirmà que aquestes converses encetaven una nova era en les relacions entre ambdues confessions. Ens posem d'acord per fer que el tercer mil·lenni sigui una era en la qual les relacions interconfessionals siguin més constructives i respectuoses que en els dos mil·lennis anteriors”. Rabbi Bayfield també esmentà el fet que el cardenal havia respost amb entusiasme i calidesa a la seva crida d'amistat per al proper mil·lenni. Ω

ANTIFEIXISME

Mes d'un miler de persones contra el Feixisme a Santa Coloma

"El grupúscle feixista que pretenia commemorar l'entrada de tropes franquistes no va aparèixer"

GRAMENET DEL BESÓS.- El 27 de gener de 1939 van entrar les tropes franquistes a Santa Coloma de Gramenet (un dia després que a Barcelona), provocant la fugida dels que havien resistit fins aleshores i produint-se afusellaments dels acusats de pertànyer al bandol republicà.

Acte feixista

La commemoració d'aquesta data va ser macabrament escollida per un grup para-feixista (AJE) per tal de convocar a la seva vintena de seguidors a un acte pro-franquista a la plaça de la vila de Santa Coloma, el passat dissabte 27. Davant d'això, i sabent que la Delegació del Govern a Catalunya (Julia Garcia Valde-casas) havia donat el vist-i-plau a la convocatòria, la Plataforma Anti-feixista de Santa Coloma es va organitzar per convocar un

acte que impedís la trobada dels fatxes.

Manifestació multitudinària

La resposta davant la provocació del grupúscle AJE, va ser molt nombrosa. Més d'un miler de persones van assistir a la concentració a la plaça de la vila, durant la que es va fer un homenatge a les persones afusellades durant l'invasió feixista del 39. Tot seguit una nombrosa manifestació va recórrer tot el centre de la ciutat, arribant al Parc Europa, on corria el rumor que es podrien haver traslladat la vintena de feixistes, però no n'hi havia ni rastre (no van aparèixer). Finalment es va tornar a la plaça de la vila i la protesta es va dissoldre amb la satisfacció d'haver aconseguit evitar que un grupet fatxes embrutés la història de la ciutat amb el seu acte. Contra-Infos 30/1/01 Ω

País Valencià Legionel·la

A 2 centres hospitalaris de Castelló i un de Vila-real han aparegut, segons la premsa, legionel·losi en diverses instal·lacions. Es tracta de l'Hospital Provincial (de la Diputació) i el de la Magdalena (del SER.VA.SA.) a Castelló i del nou Hospital de la Plana (del SER.VA.SA.) al terme de Vila-real.

Una auxiliar de l'Hospital Provincial està ingressada a l'Hospital General afectada per aquesta malaltia i tinc entès que en estat prou greu.

La legionel·la, segons les meues informacions, sol aparèixer en llocs tancats i humits, rovellats i no netejats, sobretot en sistemes d'aire condicionat (cada volta més ens imposen l'aire condicionat pertot arreu, per ex. a l'Hospital La Plana ni tan sols hi ha autorització a obrir les finestres, per causa del sistema d'aire condicionat, cal una eina especial per a obrir-les i els ingressats i generalment ni tan sols els treballadors no tenen aquesta eina). La malaltia es transmet per inhalació.

Els controls que han fet a diversos hospitals han estat aleatoris i no sistemàtics. A l'Hospital de La Plana aparegué legionel·la en una carxofa de dutxa, tot i que sols fa pocs mesos que ha estat obert al públic i bastit. Per a acabar amb la legionel·la és menester aigua a 70º i lleixiu. Aquests dies estaven desinfectant aixetes, rentant carxofes de dutxa (crec que amb lleixiu) i afegint grans quantitats de clor a l'aigua (el clor és cancerigen).

A la Mini-Fe de Sagunt també ha ingressat un nou cas de legionel·losi.

Quan governen les dretes sempre pareix que hi ha desastres sanitaris (recordem l'UCD amb l'oli de colza, per ex.).

Si algú en té cap altra notícia, podreu dir-la?. Especialment voldria saber sobre la situació actual a Alcoi i rodalies. Ω

Ricard Colom <colomtau-le@hotmail.com>

ERPV qualifica d'"hipòcrites" les declaracions de l'arquebisbe Garcia-Gascó sobre els nacionalismes

Les declaracions fetes per l'Arquebisbe de València Agustín Garcia-Gasco sobre els perills dels nacionalismes són un exemple d'hipocresia extrema. El Nostre Senyor -si Garcia-Gasco hi creu- el farà passar pel purgatori, ja que la hipocresia està severament condemnada als escrits bíblics.

Seria llarg d'enumerar cas per cas per recordar-li a Garcia-Gascó el paper activíssim que l'església catòlica ha tingut en la persecució de la llengua dels valencians, des de la crema de la Bíblia valenciana de fra Bonifaci Ferrer per la inquisició fins a l'adoració sota pal·li que li feien al dictador Francisco Franco, ara de nou resuscitat per l'església catòlica que va desenterrant per pobles i viles dubtosos "màrtirs per la fe". Per tant, si tirem mà de la història, veurem ràpidament el paper actiu que ha tingut l'església catòlica en la persecució dels valencians més arrelats a la cultura del seu país i a les conviccions democràtiques.

Les últimes actuacions de

l'església catòlica al País Valencià, participades pel mateix arquebisbe Garcia-Gasco i pel bisbe Reig, han posat de manifest el menyspreu més absolut que professen a la nostra llengua, actuant així com a continuadors en la tasca de persecució. En aquest sentit és aclaridora la protesta pública dels col·lectius cristians de base denunciant la marginació del nostre català en el ritual catòlic i l'actitud xenòfoba de l'actual jerarquia catòlica valenciana. Les contínues increpacions de la jerarquia al perills del nacionalisme (atenció: qualsevol nacionalisme excepte l'espanyol, que és l'únic doctrinalment permès) posa els cristians valencians en la terrible

tessitura d'escollir entre ser catòlics i ser valencians, ja que a parer de l'actual jerarquia catòlica sembla ser que hi ha un dogma no escrit que els fa incompatibles.

Les actituds de Garcia-Gasco, de Reig i de la jerarquia catòlica espanyola en general sí que són pròpies d'un nacionalisme extrem, degenerat de fa temps en xenòfobia dura i racisme incontinent: és el nacionalisme espanyol que fa segles que dura i que ha causat milers de víctimes. Haurem de recordar-li a l'arquebisbe Garcia-Gasco el cas aquell, que ens sembla que és bíblic, que diu "Com és que veus la brossa a l'ull del teu germà i no t'adones de la biga que hi ha en el teu?". Ω

Els nous inquisidors

Sengles obres literàries distants en el temps han coincidit en un punt de vista singular. Eco i Dostoïvsky, a "El nom de la rosa" i "Els germans Karamazov", respectivament, situen els més terribles inquisidors de la trama negra d'aquestes novel·les a Burgos i Sevilla, directament.

Dues obres universals radiquen la posició del "mal", la injustícia inquisitorial, en terres espanyoles. I, sigui dit, no és una casualitat. Un arrelada tradició espanyola té un fort caràcter despòtic i horrible. Té relació amb aquella màxima popular catalana atribuïda a la Guàrdia Civil de que primer dispara i després pregunta.

Els catalans, arreu dels Països Catalans, des de fa molts i molts anys vivim sota el jou d'aquesta mena de gent. És gent inquisitorial com molt audaçment identifiquen tan Eco com Dostoïvsky, i caldria preguntar-se quina és la seva actual "inquisició". La seva actual tribuna de càstig.

Al meu entendre, i més des de l'entrada de la Llei del Menor, obra del PP de Piqué i Aznar, aquesta trasllació al món actual és la "Audiència

Nacional".

La "Audiència Nacional" (AN) és un instrument estrany dins el panorama judicial europeu. El seu caràcter d'ens extraordinari ridiculitza la resta d'instàncies judicials, tot substraient-els-hi determinats casos amb una mal justificada motivació d'eficàcia en la investigació de presumptes delictes.

Les atribucions atorgades a aquest òrgan judicial espanyol trenquen el sistema de repartiment preestablert, i per tant, el primer requisit per l'ideal de justícia. I on no hi ha justícia, hi ha inquisició. L'articulació legal d'un instrument de càstig amb l'aval de l'estat. Davant les postulacions de la justícia no són plantejables criteris d'eficàcia. Ni tan sols d'eficàcia policial demandada per una eventual alarma social. El principal bé de la civilització és la llei, a l'empara de l'equitat i la justícia. Aquesta llei no es pot contradir constituint tribunals "ad-hoc" que deslegitimïn l'acció prudent de jutges i fiscals. Aquí o a Espanya.

Des de la seva creació l'AN ha sofert abundants crítiques de la classe jurídica catalana

i espanyola. Molts magistrats s'han pronunciat defensant la seva supressió. A la fi, s'ha demostrat que els únics interessats en la seva pervivència són els governs espanyols. El poder executiu, d'alguna manera, hi trobaria un complement a la seva acció governativa. Si no és així, difícilment s'explica la seva dotació en recursos de tota mena, davant la paràlisi de milers de jutjats de primera instància.

La constant dels jutges estrella, de les aparatoses portades de diari, de l'agitació mediàtica, són productes de l'AN, de les seves accions fulminants damunt de tota mena de presumptes infractors de les lleis espanyoles. És un teatre que no serveix per impartir justícia. En una democràcia europea els instruments especials del poder aixequen sospites de tota mena. Els catalans sabem les conseqüències dels instruments especials. De tota mena menys contribuir a la creació d'un clima de calma. Ω

Llorenç Prats-Segarra
Editor-adjunt de "Catalunya Campus"
lloprats@teleline.es

SOLUCIO "GESTAPO": AZNAR AMB HAIDER

Per a ERPV la llei d'estrangeria del PP és una solució "Gestapo" i compara Aznar amb Haider

PER RICARD COLOM - Colomtaube@hotmail.com

Per a ERPV al País Valencià no hi ha il·legals, sinó persones als que el govern espanyol persegueix i agredeix amb una llei d'inspiració racista. Com ha declarat Agustí Cerdà, President d'ERPV, "no cal anar a Àustria per saber com se les gasten els partits d'extrema dreta. Haider i Aznar són fills polítics de la història negra europea;

l'un de Hitler, l'altre de Franco. En el cas d'Aznar, de més a més, 'joseantoniano'".

Des d'ERPV manifestem la nostra solidaritat amb tots aquells que arriben al nostre país per trobar millors condicions de vida. Vénen de països devastats per la corrupció del capitalisme salvatge, com el País Valencià durant el

franquisme, que va obligar a molts valencians a buscar-se l'aliment en les fàbriques d'Europa, netejant escales i oficines, en el servei domèstic, en la verema... Som un país que també s'ha vist obligat a deixar sa casa per buscar-se un millor futur. Per això exigim els mateixos drets democràtics per a tothom, vinguin d'on vinguin. Per-

què per a ERPV són també valencians tots els qui es deixen la pell treballant al nostre país. Són també valencians que estan treballant per salaris de misèria per enriquir empresaris sense escrúpols, sovint en condicions inhumanes, amuntegats en barracots com els animals.

La manera de resoldre la seua situació no és la deportació salvatge

que és la Llei d'Estrangeria del PP (aprovada amb la complicitat de CC i CIU), sinó l'equiparació dels seus drets amb la resta de valencians.

Aquesta és la solució que prenen els demòcrates i és la que exigeix ERPV; la del PP, la persecució i la deportació, és la solució "gestapo". Ω

EDITORIAL CONJUNTA DE L'ASSOCIACIÓ DE PREMSA FORANA

Demanar el que és just

Gairebé després de dos mesos i mig d'haver-se fet el II Congrés de Premsa Forana i, amb la vista posada en aquest nou any, l'Associació de Premsa Forana té endavant uns nous reptes que, sense cap mena de dubte i d'endormicament, són vitals per la seva recuperació, consolidació i renovació.

De resultes del II Congrés quedaren definits, evidentment la necessitat de posar al dia les nostres publicacions, però quedà en l'aire la relació entre les nostres revistes i les institucions polítiques que ens envolten.

És evident que la majoria de les nostres publicacions han viscut fins ara quasi igual que el dia que començaren. Amb el pas del temps, les reglamentacions administratives i socioeconòmiques, i sobretot, els seus efectes sobre la nostra manera d'ésser, han fet que les nostres publicacions quedin enrera en aquesta carrera del nou mil·lenni. Aquest va ser un dels temes debatuts al passat congrés

que, la junta actual té intenció de posar-hi tots els avantatges per aquelles publicacions que no estan regulades. És necessari posar-se al corrent i ésser més competitius.

És aleshores que queda palès que si nosaltres hi posam el remei i la voluntat per enfortir el nostre moviment, els nostres representants institucionals han de ser coherents amb les seves màximes. Al passat congrés rebérem el suport de la majoria dels nostres representants polítics. De fet, la majoria dels actuals governants coneixen de prop el nostre moviment, en el que hi han col·laborat habitualment. Les paraules dels representants polítics al congrés eren l'expressió d'una voluntat de col·laborar amb el projecte informatiu de la premsa forana.

Fins ara, però, al marge de tendències polítiques, els ingressos que obtenia una publicació de

la publicitat i convenis era una part ínfima dels diners que ingressa. És evident, doncs, que el paradigma on molts de nosaltres vivíem d'ajuts institucionals és fals i, seria bo que els actuals governants ho tinguessin present. La nostra associació formada, actualment, per 48 mitjans no reb, ni rebia ni les miques d'un hipotètic 0,7% de la publicitat institucional. En la sal-

vetat d'ajuts puntuals, en la que hi situam el Consell de Mallorca i la Direcció General de Política Lingüística—el 2000—, les ajudes segueixen essent un estel que passa pels nostres pobles sense aturar-s'hi.

No venim a demanar almoïna al cap de cantó dels edificis institucionals, com així quedà demostrat al passat congrés; de fet existeixen mecanismes pels quals les

nostres revistes puguin fer el seu camí, però no comptar amb els nostres mitjans és erroni i injustificable per part de les institucions que governen les Balears.

La premsa forana és un mitjà que, a més de complir una funció social, cultural i informativa, està ben arrelada en els entorns locals dels pobles, fins el punt que pot fer servir ben forta la seva veu per tot allò que cregui disconforme. Per ara no ho hem fet, però començam l'any perquè el 2001 pugui ser el de la premsa forana. Ω

UNED, go home

"Es penoso que las autonomías periféricas hayan aprovechado un momento de debilidad de la nación española y del gobierno español para sacar de la botella un genio muy peligroso, que huele a guerra lingüística". Aquestes paraules no són de cap exemplar de la revista Fuerza Nueva, sinó que formen part del comentari de text d'una prova d'accés de la UNED per a majors de 25 anys. L'article, obra del columnista d'ABC Rodríguez Adrados, rematava que "sin español no hay España", i la UNED, per la seva banda, alertava els alumnes sobre la conversió de l'estat espanyol en un "conglomerado de albanias, eslovaquias i estonias aisladas". Aquesta és una mostra, una de tantes, de ultranacionalisme de la Universidad Nacional de Educación a Distancia, reducte de la ideologia mesetària més cavernícola i una organització racista i excloent que practica l'apartheid contra llengua catalana.

Ara, els espanyols s'enfilen per les parets davant la possibilitat que el Consell Insular de Mallorca retiri els 56 milions amb què subvenciona el xibi de la UNED a les illes. És a dir, que Madrid ens roba anualment més de 300.000 milions via impostos, i encara pretén que financem els seus instruments colonitzadors.

Però quina santa barra!! Tot i així, val a dir que no ens ha de sorprendre, perquè no és la primera vegada que l'estat espanyol pretén espoliar-nos per partida doble. Recordem que l'agost passat, sense anar més enfora, la Federació d'Entitats Locals de les Illes Balears ja va pegar un cop damunt la taula i es va negar a continuar pagant les infraestructures de la guardia civil, que si no fos pels ajuntaments a hores d'ara farien els atestats enmig

del carrer amb un llapis rossegat i un tros de paper d'estrassa.

Realment pel món hi ha molt d'hipòcrita. És cosa de veure els brams que han aixecat els mitjans de comunicació dirigits des de Madrid, per uns insignificants 56 milions. Si això els sembla tan escandalós, si tan interessats estan per la qualitat de l'ensenyament a les illes, on eren les seves protestes quan es va fer públic que les competències en Educació es varen transferir a les Illes amb un dèficit de 12.000 milions?

Però que pretenen? Que a més de banyuts i pagar el beure, ens davallem els calçons amb una rialla d'orella a orella?

Acabi com acabi la cosa, tot aquest rebombori servirà de lliçó per al grupet de forasters residents a les illes que, com s'ha vist aquests dies a les cartes a la premsa, es matriculen a la UNED i no a la UIB pel seu odi visceral al català. Ara hauran tocat amb les mans que la metròpoli se'n fot ben molt del que passi a les colònies d'ultramar, encara que afecti els seus súbdits més lleials, i que és capaç de tancar la paradeta i deixar-los sense poder estudiar en la llengua del imperio només per no haver d'amollar quatre miserables reals foradats.

Pel que fa als mallorquins que es veuen obligats a patir els mètodes educatius anticuats i passats de rosca de la UNED, és més urgent que mai, per una banda, l'ampliació de l'oferta educativa de la UIB, i per altra, la potenciació de la Universitat Oberta de Catalunya. A veure si així ens podem llevar de damunt d'una vegada la paparra colonial de la UNED. Ω

Josep Palou Lobby per la Independència

Mayor oreja, gran propietario d'empreses privadas de seguretat

-Sabíeu que Oreja Mayor, ministre de policia i complots mediàtics del PP és l'amo i senyor de més de la meitat d'empreses de Seguretat privada (guàrdies jurats) de tot l'Estat?.

És com posar la rabosa a tenir cura de les gallines. Com pot solucionar problemes com la delinqüència i el terrorisme amb els guanys que ha de tenir amb el nogoci de la Seguretat privada?. Aquesta mena de coses, per elemental ètica, havien d'estar prohibides per incompatibilitats. Ω

Asociación Sanitaria
Europea CA

MARIA ALBERDINA
CENTRE D'ASSISTÈNCIA A PERSONES MAJORS O
INCAPACITADES
Carrer dels Trencadors, 1-bis
Tel. 971 445 101 s'Arenal de Mallorca

PETITS ANUNCIS

SERVEIS PROFESSIONALS

Representants musicals que es posin en contacte amb "Marejol" per contractar actuacions a les Illes. Som un grup capdavanter al Principat. Tel. 933 593 632.

Necessit dona a hores per fer net. Hi ha molta de feina. Tel. 971 867 286

Tenc una empresa de manteniment de jardins i de piscines a la zona nord de Mallorca. Tel. 971 864 532 - 696 278 393.

PERSONALS

Atenció, catalans i catalanes independentistes. Vull cartejar-me amb tots vosaltres. Estic boja pel bon rock català: Sau, Els Pets, Lax'n'busto. No us talleu i escriviu a Marta. Indústria, 114-08030 Malgrat de Mar.

Als Països Catalans es fa molt bona música! M'agrada, però, en especial la que surt de Mallorca a càrrec d'en Tomeu Penya. Independentistes, si somnieu en una nació lliure plena de música catalana i de vibracions nostres, escriviu-me: Francesc Bujet. Passeig del Migdia, 32-2-3-17200 Palafrugell.

Ens agradaria cartejar-nos amb al·lots i

Si voleu vendre terrenys, solars o cases a Mallorca, vos oferim assessorament complet.
Tel. 971 265 005

al·lots que com nosaltres estiguin penjats/penjades per Lax'n'busto i que defensin la nostra llengua. Raquel Llagostera Costa. Gardènia, 4-08880 Cubelles.

Cercam gent entre els 18 i els 45 anys per excursions, sortides, etc. Abstenir-se els qui vagin de mala fe. Apartat 1.792 Ciutat.

Hola! Som una al·lota felanixera. Som molt independentista, iestic boja pels Sau, pels Oculats i pels Pets. Segur que si m'escriviu feim una gran amistat. Som molt divertida. Adéu. M. Glòria. Carrer d'en Magallanes, 29-07670 Porto-colom.

Jove de 29 anys, fadrí, amb estudis universitaris, agradós i simpàtic, desitjaria conèixer al·lota formal de 20 a 27 anys. M'agrada el ball de saló i som bastant actiu. Anima't i escriu-me a l'apartat 690 de Ciutat.

Capritxós, especial, diferent i atractiu jove de 27 anys, cerca dona independent i intel·ligent que vulgui companyia, carícies, massatges i sexe durant les seves estades al principat, a canvi

d'ajuda econòmica. Manel 907843901-973603214.

Hola, soc un noi de 16 anys i estic interessat en cartejar-me amb gent que també defensi l'alliberament nacional dels països Catalans. M'agraden "Els Pets" "Brams" i "Jo t'ho diré". Enric Blanc. C/ Montcada, 1 - 08291 Ripollet.

Naturalesa, la mar, la muntanya, una pel·lícula, un cafè... si ests dona, atractiva i divertida, t'he de conèixer urgentment. Bútia postal 1174 - 07080 Ciutat de Mallorca.

Vull correspondència amb femelles fins els 38 anys. Escriviu a: Oscar-Blanquerna, 58 - 07010 Ciutat.

Noi de 23 anys, independentista i romàntic coneixeria noia de similar edat, soltera de Girona per a sortir al cinema, a la platja, etc. Carles Lloveres carrer Rocacorba, 15 Vilablareix 17180.

COMUNICATS

Si voleu intercanviar adhesius, revistes, informació, etc, sobre el tema d'alliberament nacional, escriviu a

l'Associació «Xavier Romeu». Apartat de correus, 36. 43480 La Pineda. Tarragona.

El Consell Nacional Català ofereix diversos llibres, gratuïtament, a tot aquell que els els demani, al voltant dels drets i història de la comuna pàtria catalana. Podeu escriure a l'Apartat 15.071 de Barce-lona-08080.

Si voleu rebre informació sobre les Joven-tuts d'Esquerra Republicana (JERC), i rebre els nostres butlletins, escriviu ara mateix a: JERC-Illes. Santiago Russinyol 1, àtic. 07012 Ciutat de Mallorca.

Acció Cultural del País Valencià i el Bloc Jaume I ja és a Internet. Si voleu intercanviar propostes d'acció i lluita, o informar d'activitats, etc., podeu connectar: ACPV @vlc.servicom-es

Subscripcions gratis a còmics en català per a nins de 6 a 10 anys. "El Llaüt de Xàbia" - Apartat 53- Xàbia 03730 Patrocinat pel Magnífic Ajuntament de Xàbia.

Cursos gratuïts de llengua andalusa. Podeu adreçar-vos a: LLENGUA (Ensenians a Dittansia de la Yenwa Andalusia) P. Pedro Romana, 1-4-2-14007 Còrdova.

Lluita, la revista de l'independentisme valencià és a Internet: <http://www.estelnet.com/lluïta>.

Si voleu afiliar-vos a sindicats nacionals catalans: C. S. C * 93 4541188.

Oferim de franc cursos bíblics i subscripcions a revistes cristianes en català: Ajuda Evangèlica dels Països Catalans. Apt. de Correus 1.022. 12995 Castelló. Tlf. (964) 207607.

Els nacionalistes interessats per un sistema d'intercanvi cultural i turisme alternatiu per a nacions sense estat, podeu informar-vos a: Turisme Alternatiu: Bústia Postal 1.171 Castelló 12005. Extracta d'un sistema de llarga trajectòria provada arreu del món, molt adaptable i econòmic.

Les persones interessades en les activitats de les Associacions i clubs UNESCO poden adreçar-se a la Federació Catalana de la Unesco: Mallorca, 207-08036 Barcelona. Tlf. 932534367.

Necessitam persones amb idees i ganes de tirar endavant la nostra llengua i la nostra cultura. Associació la Brúxola. Tlf. 93 4353323.

Coleccionau Fanzines? Voleu saber que fan els/les independentistes del Tarragonès? Subscriviu-vos al Butlletí del Col·lectiu independentista "El Timbaler de Bruc". Per 600 peles el rebreu cada dos mesos durant un any. Bústia Postal, 7- 43893 Altafulla.

Si us interessen les llengües minoritzades de més a prop, adreçeuvos a: **Llengües Vives**. Bústia Postal 5224/08008 Barcelona.

Si vol rebre l'*Euskara-ren Berripapera* (en foraster) gratuïtament escriviu a: Hizkunta Politikarako. Wellingtono Dukea, 2 - 01020 Vitoria-Gasteiz (Araba).

Classes particulars d'hebreu, grec i llatí a tots els nivells. Jordi 971242795

Piano Blues, Jazz, Rock. Classes particulars. Harmonia moderna. 971242795 Nanel.

A tots els valencians que vulguen contribuir a la construcció nacional del País Valencià. L'associació cívica Tirant lo Blanc us espe-

ra. Som els nacionalistes valencians. 963879408.

Sóc professor d'una DIWAN (escola bretona) i escric i llig català. Envieu-me Informació sobre els Països Catalans, especialment de tema d'ensenyament: Gràcies. Joel Donnart-44, Hent Frinaoudour, Penc'hoad-F-22860 Plourivou Breizh/Bretanya - Estat francès.

El Call, la revista dels jueus dels Països catalans és a internet. <http://www.fortune-city.com/victorian/cold-water/252>.

Acaben d'editar-se els Evangelis segons sant Mateu, sant MARC i SANT Lluc, en versió interconfessional, en llengua catalana, en cassettes i CD. El seu preu per joc és de 3.000 ptes. Posteriorment s'editarà l'evangeli segons sant Joan. També hi ha editat tot el Nou Testament en Braile en llengua catalana, i edició interconfessional. Són 22 volums, i es poden demanar a Mn. Joan Magí, Parròquia de sant Pere i sant Pau, 43007 Tarragona.

Ha nascut Correfoc!!! Una revista de literatura i Història catalanes. 64 planes 250 ptes. Col·labora-hi o fes-te'n subscriptor. Tlf. 971 200 810. Lluís.

BORSA DEL MOTOR

Si vol un cotxe nou de la nostra gamma, vengui i en parlarem. Agència oficial Renault. Tel. 413867. Son Ferriol.

ANUNCIAU-VOS DE FRANC A L'ESTEL

Nom.....DNI.....
Cognoms.....Tel.....

ATENCIÓ

- Escriviu un sol anunci per cupó
- Usau lletres majúscules
- Escriviu dins el requadre el text

Ompliu aquest cupó i enviau-lo a:
L'ESTEL. Apartat de Correus 124. 07600 S'Arenal de Mallorca

Si voleu una Mallorca lliure i independent d'Espanya, veniu al
LOBBY PER LA INDEPENDÈNCIA
Apt. de Correus 531

Fas fems o fas futur?**Com reduir els residus:**

- ▼ **Limita l'ús de les bosses de plàstic dels comerços.** Ja hi ha molts de comerços que fan servir bosses de paper. També pots dur la teva senalla.
- ▼ **Tria els envasos retornables,** reciclables o aquells que puguis reutilitzar.
- ▼ **És millor comprar productes en envasos de vidre** que no de plàstic.
- ▼ **Utilitza productes recarregables o reutilitzables,** bateries, bolígrafs, encenedors...
- ▼ **És millor donar** el que ja no et serveix que llençar-ho als fems (roba, mobles, etc.). Hi ha moltes institucions a les quals pots telefonar i t'ho recullen a domicili.
- ▼ **Rebutja els productes** amb embolcalls i embalatges innecessaris, com són les safates de *porexpan*, els plàstics...
- ▼ **Segur que se t'ocorren** altres formes de reduir els residus, posa-les en marxa.

Fes-ho per tu mateix. Fes-ho pel teu futur.

tu tries

PAPER
I CARTRÓ

VIDRE

<http://residus.caib.es>

**Consell de
Mallorca**

**GOVERN
DE LES ILLES BALEARS**
Conselleria de Medi Ambient

Quatre illes,
un país
cap frontera

El problema foraster a Mallorca (VI)

De mallorquins i catalans

Què és ésser català? Crec que ningú discutiria que català és qui parla la llengua catalana. Què és ésser mallorquí? Idò és exactament el mateix, mallorquí és qui parla la llengua catalana i no la forastera. Però és una realitat que els mallorquins comparteixen un sentiment anticatalà. És raonable seguir mantenint aquest sentiment racista? L'anticatalanisme és culpa dels catalans? Per què ningú vol ésser català a Mallorca? Ésser mallorquí no té connotacions pejoratives, dir-te català de Mallorca sí. Els mallorquins no se senten catalans ni volen ésser catalans. Els resultats dels partits polítics catalans que es presenten a les eleccions, a Mallorca, són marginals mentre que els resultats dels partits polítics castellans són majoritaris. Mallorca no té a Madrid cap diputat que representi una opció nacionalista, tots els diputats mallorquins són d'ideologia centralista.

Els sentiments pertanyen al món de la irracionalitat i és difícil, a vegades, comprendre'ls, sobretot quan ens demanam el perquè d'aquest sentiment. I què passaria si fóssim catalans, si resulta que som allò que no volem ésser? Un francès que parla francès no és francès? Un italià que parla italià no és italià? Un castellà que parla castellà no és castellà? Un portuguès que parla portuguès no és portuguès? Un anglès que parla anglès

no és anglès? I perquè un mallorquí que parla català no ha d'ésser català? Una llengua configura a una nació. La nació (no l'Estat) dels mallorquins és diferent de la nació dels catalans? Som Comunitats Autònomes diferents però no una nació diferent perquè parlem la mateixa llengua. No seria més lògic pensar que com que els mallorquins parlem català allò que no ens hauríem de sentir és catalans?

Els mallorquins definim la nostra mallorquinitat en oposició a tot el que és foraster, és a dir, a tot el qui no parla la nostra llengua. Els catalans parlen la nostra mateixa llengua. Ho repetesc, i si resulta que som allò que no volem ésser? No ens estarem equivocant? Catalunya i Mallorca parlen una mateixa llengua, ho diuen tots els científics d'arreu del món. Com és possible que parlant la mateixa llengua no ens sentim catalans? Caldria demanar-nos el perquè de la nostra hostilitat envers allò que es diu català. Crec que aquesta hostilitat és apresa i que la nostra memòria històrica s'ha perdut, ara tan sols ens queda el sentiment anticatalà.

Els forasters en venir a Mallorca s'han trobat amb un poble que s'odia a si mateix, en canvi ells se senten molt orgullosos de ser castellans. La immigració ens ha vingut d'Andalusia majoritàriament i no de Catalunya, la invasió que hem patit des dels anys seixanta ha estat

andalusa o castellana i no catalana.

No seria necessari que els mallorquins revisàssim el nostre sentiment anticatalà? Hem de continuar rebutjant a un poble que està a moltes milles de Mallorca i estimant a un poble que ens ha envaït i ens obliga a parlar castellà i a abandonar la nostra llengua? És evident que el conflicte lingüístic no és entre mallorquins i catalans sinó entre mallorquins i forasters que som els qui vivim junts. És possible seguir mantenint una aversió anticatalana avui en dia? Ens interessa? Quin benefici en treim? Qui és que ens llevarà les nostres senyes d'identitat els catalans o els forasters? Qui ens ajudarà més a conservar la parla de Mallorca els catalans o els forasters?

Els temps canvien i la vida moderna porta noves maneres de ser, és evident que dintre d'una Europa Unida fan més deu milions que no tres-cents mil persones. Els Països Catalans som uns europeus amb una personalitat pròpia i amb una llengua pròpia que hem de fer escoltar la nostra veu, per tant ens interessa tenir vincles comuns amb Catalunya i amb el País Valencià. Com és possible que rebutgem a qui parla la nostra mateixa llengua i que estimem a qui no parla com nosaltres, els forasters? A l'Europa Unida les fronteres han desaparegut però les llengües no, i la llengua catalana, la nostra, té dret

a existir i conviure amb la resta de llengües europees: anglès, francès, italià, alemany etc. El poble català el formam les persones que parlem català a Europa i una part d'aquest poble català és Mallorca que ha conservat inalterada la seva modalitat lingüística dita popularment mallorquí. El mallorquí no corre cap perill de ser assimilat per la variant dialectal de Catalunya perquè els catalans i els mallorquins no convivim junts. Qui ens vol assimilar són els forasters i no els catalans. La millor manera de perdre una batalla és no saber qui és el teu enemic. Per tant la tradició racista de l'odi anticatalà ens està jugant una mala passada perquè odiam a qui sempre ha respectat la nostra parla mallorquina, els catalans, i rebem amb els braços oberts a qui ha vingut a carregar-se la nostra llengua, els forasters. Els estrangers que són a Mallorca i viuen aquesta situació deuen pensar que som beneïts. Vist des de fora i amb objectivitat fora dels apassionaments irracionals no es deuen poder explicar com els mallorquins poden estar al segle XX sense saber a quina nació pertanyem i que no diferenciem bé que el nostre Estat és el de Castella però la nostra nació és la catalana i que a més a més tirem pedres damunt el nostre propi terrat dejectant contra allò que du el qualificatiu de "català". Ho repetesc, no ens estarem equivocant? Per altra banda quin sentit té al nostre món

democràtic i tolerant seguir mantenint un odi racista fruit dels segles passats? Em sembla una actitud que hauria d'haver caducat com ha caducat l'odi racista als jueus.

En realitat no sabem el perquè del nostre odi i valdria més deixar-ho córrer i confegir una nova actitud de respecte i tolerància envers Catalunya i els catalans. L'odi és fruit d'un prejudici i una vegada aquest es racionalitza deixa d'existir. Potser el dia que ens sentim més catalans ens sentirem més persones. El futur és Europa no Castella, Castella és el passat trist de la Santa Inquisició. La nova societat mallorquina hauria d'oblidar i d'enterrar la política paranoica de Castella que ens feia i ens fa menysprear Catalunya, la nostra nació. La capital d'Europa és Brussel·les no Madrid i és Europa qui ens ha ensenyat la democràcia i la tolerància, i és Europa qui reconeix la nostra nació catalana. El nostre sentiment anticatalà ha de canviar. El poble català, totes les persones que el parlem, tenim dret a existir com a poble diferenciat del poble castellà dintre d'Europa. És per aquest motiu que la subsistència de la nostra llengua es converteix en l'eix fonamental de la nostra existència perquè si no existim com a poble amb la nostra llengua pròpia poca cosa podem demanar a Europa perquè haurem deixat d'existir com a nació. Ω

Assumpció Magraner

Mecanoscrits de protesta

PER QUIM GIBERT, ENSENYANT

Amb la mort de Manuel de Pedrolo i Molina, ara fa deu anys i uns mesos, els Països Catalans perdien un dels escriptors políticament més combatiu. Precisament perquè fou una de les veus més crítiques i lúcides de les darreres dècades, Pedrolo ha quedat gairebé en l'oblit al llarg de la dècada dels 90.

Amb el llibre intitulat *Cal protestar fins i tot quan no serveix de res*, Edicions El Jonc l'ha rescatat momentàniament oferint una interessantíssima recopilació d'articles, escrits entre el 1964 i un any abans de la seva desaparició, molts dels quals continuen gaudint, per bé o per mal, d'actualitat. Tant és així que el 1977, a l'Avui, Manuel de Pedrolo ja avisava que, per a l'esdevenidor de la nació catalana, no li feia cap gràcia el projecte d'Unió Europea: «Un Superestat que ajunti els Estats actuals no pot fer més que accentuar la dependència dels pobles petits; si cap Estat no ha pogut solucionar satisfactòriament el problema de les seves "minories nacionals", menys ho farà aquesta Europa que encara ens veurà, des de la seva grandesa, més insignificants».

La preocupació d'aquest escriptor, Premi d'Honor de les Lletres Catalanes de 1979, pel futur dels Països Catalans és constant: «Mentre tinguem una corda lligada al coll, sempre hi ha el perill que la tornin a estrènyer».

És en aquest sentit que cita, en textos fets als 70, Rosa Luxemburg i Lenin com a ferm defensors de les llibertats de Polònia i Noruega respecte a Alemanya i Suècia respectivament. I, en escrits redactats als 80, respon unes declaracions de Felipe González i Julio Anguita que deien que l'independentisme català és una estupidesa i una bajanada respectivament.

A *Cal protestar fins i tot quan no serveix de res*, Manuel de Pedrolo parla

sense embuts de la imposició del bilingüisme com un tipus de violència «que no vol ser coneguda amb el nom que li escau, la resistència de l'administració central de l'Estat a acceptar en termes d'absoluta igualtat la llengua». Per a aquest poeta, traductor, novel·lista, dramaturg, és cabdal denunciar aquells pactes que no tenen esperit de reciprocitat i no tractar de tranquil·litzar l'adversari amb l'esperança que es mostri generós dintre la mesquinesa: «No facilita la solució del nostre problema que hom demani excuses a tort i a dret pel sol fet d'existir... Som. Simplement: som. Ningú no ens ha de donar el ser que ja tenim». És per això que Pedrolo es fa seves unes paraules de Gerry Adams quan afirma que la intenció dels nord-irlandesos no és fer més tolerable el domini anglès: «sinó alliberar-se'n».

Altrament, hi ha el risc que els drets dels catalans siguin percebuts per Espanya, amb el temps, com uns privilegis injustos que cal suprimir.

Al llarg del llibre, també sovintegen les reflexions entorn de la immigració espanyola: «aquesta gent, foragitats de casa perquè ningú no feia res per ells, es converteixen en objecte de preocupació de tots aquells qui els han negat drets elementals». Manuel de Pedrolo detecta un interès a voler «conservar gent "espanyola" a casa nostra i augmentar-ne el nombre, per tal de retenir amb més fermesa les possessions». Així com afegeix que «la metròpolis reforça els mecanismes de seguretat per tal d'evitar que la gent se sentin fills, amb totes les conseqüències, de la terra on ploren per primer cop». Cal protestar fins i tot quan no serveix de res és un homenatge a l'intel·lectual compromès que no dubta a protestar. Perquè protestar sí que serveix. Encara que no ho sembli. Si no ho fem: «ens deixem fer». Ω

Crist i el sofriment humà

"Veieu-me aquí, Senyor, als vostres peus,
despullat de tot bé, malalt i pobre,
del meu no-res perdut dins de l'abisme.
Cuc de la terra vil, per un moment
he vingut a la cendra a arrossegar-me.

(...)

Feu de mi allò que vulgueu, sóc fulla seca
de les que el vent s'emporta, o gota d'aigua
de les que el sol sobre l'herba eixuga...
Sóc un no-res, però un no-res que és vostre"
(Cinto Verdager, poeta català del s. XIX)

El sofriment és un misteri que difícilment podem comprendre amb la nostra raó humana. Si fa no fa ens atrapa a tots.

Jesús accepta el sofriment humà i, més encara, s'identifica amb ell, Ell no ho explica, però tampoc no l'evita.

Si Jesús hagués explicat el sofriment humà, l'Evangeli hauria arribat a ser una mera filosofia. Una filosofia tracta d'explicar-ho tot i després ho deixa tot com estava.

Jesús no va aportar a la humanitat una filosofia, sinó un fet real. La seva Persona i la seva gran Obra d'ALLIBERAMENT amb el sofriment i la mort més malvista per la gent d'aquella època, la mort d'un crucifixat.

En la mort de Crist es produeix una gran injustícia que, però Jesús amb la seva Ressurrecció victoriosa la va transformar en remei de guariment de la repetitiva injustícia humana i del pecat de l'home.

L'Hora més fosca de la Història (la mort de Crist) s'esdevé per a l'home que s'acull a la seva Gràcia, la de més llum.

"Per tu Crist es va fer temporal, a fi que tu siguis etern"

"Guaita Crist; és amarat de gràcia. Ell et vol arrubrir d'allò que li sobreix. Et diu açò: Cerca els meus béns, i deixa córrer allò que creus merèixer".

"Ell vingué i escampà el seu perfum, el món va quedar omplert de flaire"

"Però el Crist és llum, inextingible i etern com el Pare, sempre roent, sempre brillant de glòria"
(Agustí de Bona, Numídia, s. IV-V)

Déu és l'únic capaç de transformar el patiment i les crisis de la vida en qualque cosa gran i bella. El sofriment no ha de ser la tralla que et deprimeix qui o et destruesqui, sinó el mitjà per a fer-te més fort, més madur i més sensible al dolor d'altri.

"Si l'home mor, ¿tornarà a viure?" (Job 14:14)

"Jo sóc la ressurrecció i la vida, qui creu en mi, encara que estigui mort, viurà" (Crist)

"En el món tindreu aflicció, però confieu, jo he vençut el món".
(Crist)

"No podem comparar els patiments d'aquest món amb el goig de la glòria que vindrà". (St. Pau)

"No us poseu tristos com aquells que no tenen esperança" (St. Pau). Ω

AJUDA EVANGÈLICA DELS PAÏSOS CATALANS

Educació: la dimissió dels pares

Vivim en una societat de pares dimissionaris. I això ens crea una particular ansietat i angoixa dins el sistema educatiu. De moment, encara, no comptam amb mitjans per poder-li fer front, i això fa més difícil, dia a dia, la nostra tasca. Estàvem acostumats, fins fa un parell de dècades (o prou menys!) que l'àmbit natural de l'educació bàsica dels infants era la família. En l'àmbit familiar les persones aprenien els comportaments bàsics per poder socialitzar-se, per poder relacionar-se amb d'altres persones. Així, els nostres pares ens ensenyaven com havíem de parlar amb determinades persones, com ens hi havíem de relacionar, quines eren les pautes considerades de "bon compartament", com ens havíem d'adreçar a aquest o a aquell, etc. Els infants, doncs, anaven a l'escola sabent, per exemple, que calia aprendre unes certes coses, escoltar en uns determinats moments, fer uns determinats exercicis, seure en una determinada postura, escollir uns moments concrets per menjar i beure, i moltes d'altres coses absolutament mínimes perquè l'activitat educativa es pugui dur endavant.

Actualment, el professorat intenta —sovint infructuosament— realitzar la seua tasca en unes condicions que es troben notablement per sota del compliment d'aquests mínims. En una espècie de societat espectacle com la nostra, sembla que els infants van a l'escola o a l'institut a veure quelcom que els diverteixi, que els faci passar l'estona tan agradablement com sigui possible, que els entretengui... fonamentalment. La qüestió formativa ha passat de constituir el primer element de l'educació a ser-ne un de secundari. Aquesta concepció de les coses combina amb la idea que els centres educatius són una mena de "guarderies" on pares i mares aparquen llurs infants durant unes quantes hores.

Si a l'aparcament de nens algun dels que vigilen que no es facin bonys ni forats pretén ensenyar alguna cosa, haurà d'heure-se-les amb uns infants i amb uns jovenets i jovenetes que no entenen per quina raó no poden mastergar xicle dins la classe (quan és una pràctica estrictament individual i aproximadament intransferible), quin mal fan uns casquets posats mentre el professor intenta explicar com resoldre un problema de matemàtiques, per què cal esperar a una hora determinada per començar a engolir l'entrepà, quin problema hi ha a seure amb l'esquena endoblada, o a posar els peus dalt la taula... Tampoc no s'entendrà gaire bé per quina raó no es pot parlar fent crits (si hi estan acostumats en la seua vida quotidiana), per què s'ha de tractar de manera respectuosa la gent (si estan acostumats que tot vagi a trons i rebats) o per què no es pot amollar allò que es pensa a l'instant, sinó que s'han de seguir unes pautes i uns torns.

Tot això és possible, hi insistesc, per la dimissió dels pares. L'educació tradicional, autoritària i basada en uns valors sòlids però no compartits per la nostra societat, constituïa un instrument que, com a mínim, evitava el desconcert actual. No cal tornar endarrera per arreglar les coses, però s'han de plantejar algunes qüestions elementals. Avui dia, la majoria dels pares i mares tenen tendència a ser permissius amb els infants i a poder gaudir de poc temps per dedicar-los. La combinació és totalment nefasta, perquè la cosa només pot funcionar mínimament seguint dos models:

A. Quan els pares i mares són permissius i liberals en la seua relació amb els infants, necessàriament han de dedicar-los molt de temps. Han d'arribar a fer-los comprendre les coses, han d'establir un diàleg fluid amb ells i han d'avesar-los al raonament i a la reflexió. Això implica despendre moltes hores del propi temps en l'educació dels fills, però constitueix l'eina més eficaç perquè aquesta pugui funcionar mínimament.

B. Quan els pares i mares tenen poc temps, han de ser estrictes en l'educació dels infants. Si no els poden dedicar gaire temps, hauran de sotmetre'ls a unes normes draconianes, imposar-los uns horaris inflexibles, castigar-los si incompleixen els seus deures, etc.

Naturalment, el model preferible és el primer. Uns pares autoritaris que sempre estiguin a sobre dels infants els ofegarien. Uns pares liberals que dediquin poc temps als infants els convertiran amb persones sense nord, desorientades i neguitoses. Com la majoria dels infants que actualment tenim a les aules. Ω

BERNAT JOAN I MARÍ - CATEDRÀTIC

Ple ordinari de l'Ajuntament de Ciutat de Mallorca Valent intervenció nacionalista del nostre col·laborador

PERE FELIP I BUADES

Que l'equip de govern d'aquest ajuntament presenti una proposta que pretén assenyalar als moviments nacionalistes d'aquesta illa com a portadors d'actes vandàlics i violents, i criminalitzar-los amb paraules com a xenòfobs i feixistes al referir-se als fets que passaren a la Plaça d'Espanya el passat dia 30 de desembre a mi me sembla de talant fari-saïc i d'intencions malèvols.

Si analitzam la història recent de la nostra comunitat, ens trobam que aquesta proposta és la conseqüència lògica del procés d'asnarització que viu el Partit Popular a Mallorca arrel del cop que acabà amb el mandat de Gabriel Canyelles propiciat per n'Aznar i secundat fidelment pels vassalls asnaristes que se posaren al sol madrileny que escalfava més que el sol canyellista que, malgrat ser pepeista era també mallorquinista.

Encara que sia condemnable que

uns jovenets aprofitassin l'ofrena floral al Rei en Jaume per realitzar uns actes que tots rebutjam, encara més condemnable és que uns senyors i senyores ja madurs, posseïdors de cultura, moral i estudis per a saber que estan responenent a un acte irreflexiu i espontani amb una proposta on se veuen clares intencions de treure'n rèdits electorals.

L'equip de govern del PP d'aquest ajuntament és el menys indicat per a obrir una ferida en aquesta comunitat que seran els primers en lamentar d'haver obert, ja que sou vosaltres els qui no heu sabut defensar aquesta comunitat dels vostres amos madrilenys dels tropells i actes xenòfobs protagonitzats per un Estat, l'espanyol, xenòfob i voraç que exprimeix la nostra economia i se mostra intolerant amb la nostra llengua i cultura, i que no amaga la seva intencionalitat d'eliminar-nos, si no físicament, si com a portadors d'un fet diferencial.

Amb la vostra proposta, l'equip de govern posarà el seu propi electorat i militància en el la disjuntiva d'elegir entre l'Espanya de n'Aznar que secularment ens maltracta, i els partits nacionals que decideixen retrobar-se amb les nostres arrels, amb la nostra gent, amb el nostre poble, i abandona d'una vegada l'abraçada de l'os madrileny.

L'equip de govern d'aquest ajuntament encara és a temps de rectificar de les seves intencions de confrontació amb al nacionalisme mallorquí ja que ells son al cap i a la fi representants del nacionalisme espanyol, avui en dia molt radicalitzat, amb molts signes d'ultradretanisme i amb molta militància que no pot amagar el seu talant vandàlic, feixista, intolerant i xenòfob davant tot allò que és o representa se diferent.

En Pere Felip i Buades és president d'honor i portaveu de la Associació de Veïns de santa Catalina. Ω

L'andalús Joaquín Rabasco pega a tort i a dret contra la societat mallorquina

(3.1.01) Arran dels incidents de dia 30, el cap visible d'ASI i responsable de la revista El Forastero, l'andalús natural Iznájar (Córdoba), Joaquín Rabasco Ferreira (18.02.1952), en una Carta al Director publicada a Última Hora i titulada La violencia catalanista, ha envestit a tort i a dret contra la societat mallorquina a la qual ha acusat de "violenta, racista i xenòfoba".

Sense to ni so, d'una manera absolutament esbojarrada, l'ex-policia nacional, Joaquín Rabasco ha personalitzat els seus atacs contra el president de Balears Francesc Antich, el vicepresident Pere Sampol, la presidenta del CIM, Mª Antònia Munar, Esquerra Unida i fins i tot contra la virreina Catalina Cirer a qui ha acusat d'estar "más pendiente de su popularidad y simpatía entre ese submundo radical catalanista, que de ejercer su cargo de delegada del Gobierno y máxime responsable en las Islas de los Cuerpos y Fuerzas de Seguridad del Estado, cuya obligación es mantener el orden y velar por la integridad física de los ciudadanos. ¿Se han practicado detenciones?" Etc. No s'han escapats tampoc de la seva història els periodistes Planas Sanmartí i Ferran Aguiló. A tots ells/es, Rabasco els ha acusat de dar cobertura legal y política a los violentos, de ser los máximos responsables de este vandalismo, de este enfrentamiento larvado en la sociedad mallorquina, de crear el caldo de cultivo favorable a la violencia, de posar el nacionalismo visceral por encima de los intereses de la clase trabajadora, de portar Mallorca de nuevo a la caverna, a la cachiporra, a la tribu, al pasado prehistórico i finalmente de donar suport a la organización mafiosa que apoya la violencia catalanista, fletando autobuses para que se participe en manifestaciones radicales, pagando la publicidad de dichos actos, así como a los abogados que defienden a los vándalos u organizando conciertos, donde entre música y alcohol, se forman los banderines de enganche del separatismo. Després d'aquesta lletania d'atrocitats que Rabasco imputa al Pacte de Progrés, tot sembla indicar que aquest senyor encara es troba sota els efectes dels excessos de la nit de cap d'any que l'han portat a un estat lamentable de delirium tremens, a un quadre confusio-nàric agut amb per-

sistència d'al·lucinacions visuals i rampells de mania persecutòria.

L'any 1995, el regidor del PP, Joan Puigserver, va relacionar Rabasco amb el tràfic de Polseta Blanca

De tothom és coneguda la llengua falaguera de Joaquín Rabasco, però és clar, una cosa són les fanfarronades i les intimidacions i tota una altra els fets. A la llengua li fan dir el que volen. En canvi els fets són caparruts i poden ésser verificats. Joaquín Rabasco ha fet greus acusacions contra els representants democràtics de les principals institucions mallorquines, encara és l'hora, emperò, que hagi aportat una sola prova sobre les quals fonamentar-les. Nosaltres, a diferència d'ell, sí que aprovam proves i documents. Per exemple, si des del Lobby per la independència afirmen que Rabasco és un feixista i un ultra nacionalista espanyol és perquè ho podem demostrar amb pèls i senyals. Ves per on, el 1999, cinc dies després de les eleccions locals del 13 de juny en què ASI va treure dos regidors a l'Ajuntament de Lluçmajor, Rabasco va expulsar el núm. 2 de la seva llista, Alfonso Céspedes Riek. La resposta d'aquest va ésser penjar a Internet --la podeu consultar a <http://www.arrakis.es/for-you/inicios.htm> -- tota la història del partit amb les seves interioritats més inconfessables, com per exemple, que durant aquella campanya electoral Rabasco havia enviat les jovenuts d'ASI a destruir, amagats en la foscor de la nit, la propaganda electoral de la resta de partits. El dossier acumulat --d'una i altra banda-- sobre Rabasco és extensíssim i ens el reservam per a més endavant. De moment afegirem que en un ple de l'ajuntament de Lluçmajor de març de 1995, el regidor del PP, Joan Puigserver, va vincular Rabasco amb el tràfic de polseta blanca. Reproduïm del diari Última Hora de dia 29 de març de 1995: El concejal Joan Puigserver (PP) se sumó a debate y atacó con dureza al presidente de ASI. Puigserver recriminó a Rabasco que en lugar de asistir a las comisiones informativas "se va a Galicia a buscar polvos...". La revista Cuatro Illes de dia 1 de juny de 2000 encara va anar més lluny i va aportar els noms de les empreses que gestiona: Sanferre (Còdova); Ferreira y Noche i Quincora Sport (A Coruña) i Majo Sports (Balears).

El diari foraster EL MUNDO/ EL DIA DE BALEARES s'enfonsa dins el descrèdit de la contradicció

(3.1.01) La primera i principal condició que ha de tenir un mentider empedreït és gaudir d'una memòria extraordinària perquè sinó ell mateix s'autodesacredita mostrant la filassa. Amb motiu dels incidents de dia 30 de desembre provocats per tres skin heads espanyolistes infiltrats en l'ofrena floral al Rei Jaume I, El Mundo / El Día de Baleares de dia 31, en els breus d'opinió de la pàg. 10 afirmava: Ayer un grupo reducido de jóvenes nacionalistas radicales optó por deslucir la fiesta a base de insultos y lanzamiento de huevos contra el historiador Pau Cateura, pregonero del acto, y contra el alcalde Joan Fageda. (...) El nacionalismo mallorquín ha sido siempre respetuoso y ha hecho gala de mucho "seny". Y así debe seguir siendo y para ello no debe dar cabida a los grupos que hacen de la intolerancia y la violencia. Només tres dies després, l'editorialista del diari, Antonio Alemany, publicava un article La Mallorca que muge on entre d'altres coses, afirmava: lo grave de estos episodios no es la kale borroka, planificada, organizada y financiada, que protagoniza habitualmente la Mallorca que embiste y muge. Lo grave es el PSM. Y lo grave son las dudas que a muchos nos asaltan acerca de su patrocinio, longa manu y organización.

Vatualmón! Com quedam, senyors d'El Mundo? Aclariu-vos d'una vegada! El nacionalisme mallorquí "ha estat sempre respectuós" o en canvi practica la intifada d'Euskadi o la kale borroka de Palestina? Qui és que diu mentides aquí?

CSI-CSIF, un sindicat racista i colonista

(3.1.01) Per al Lobby per la independència, les declaracions del representant del sindicat colonialista CSI-CSIF a la Funció Pública, Agustín Buades: "con la subida de nivel de catalán ya para las próximas oposiciones, sin dar tiempo a quienes se venían preparando a prepararse para la obtención de los nuevos niveles exigidos, se está seleccionando

SES CADENES

El GOB exigeix del Govern el tancament abocador de can Set i una solució definitiva per als residus de construcció

Can Set, un abocador de runa que està contaminant una part de Palma i Lluçmajor a 300 metres de la redacció de l'Estel

La gran intensitat de l'activitat constructora que viu actualment Mallorca i la manca de control per part de l'administració està provocant l'agreuiment del problema de l'abocament dels residus de la construcció i demolició.

Actualment ja són més de 800.000 tones anuals les que van a parar majoritàriament als abocadors incontrolats que existeixen encara per tota l'illa.

Can Set, un abocador incontrolat

Un d'aquests abocadors, el de

Can Set, replega actualment gran part dels residus de la construcció i demolició que se generen a la zona de Palma, Lluçmajor i Marratxí. La realitat però és que no només són restes d'obra les que van a Can Set, sinó tot tipus de residus, molts d'ells tòxics i perillosos.

L'abocament que es fa aquí és especialment impactant pel fet que els residus que hi aboquen no estan formats únicament per materials inerts, sinó que estan mesclats per materials molt més conflictius i contaminants: electrodomèstics, pots de pintures i vernissos, fluorescents, matalassos, plàstics diversos, mobles, fustes, restes de jardins, ferralla, bateries, canonades de PVC, etc.

Conseqüències d'aquest abocador

Quan tots aquests materials arriben a l'abocador són descarregats i escampats de qualsevol manera, comportant greus problemes ambientals i per a la salut. De fet aquest abocador constitueix una font de contaminació:

Contaminació d'aigües subterrànies: la deposició incontrolada d'escombros afecta a aquestes aigües per la dissolució d'elements contaminants que acompanyen els residus: mercuri, cadmi...

Contaminació atmosfèrica derivada dels incendis incontrolats que se produeixen o per les combustions internes, derivades de la composició dels residus que s'hi aboquen. De fet els contaminants més

habituals que s'hi poden trobar són: monòxid de carboni, diòxid de sofre, diòxid de nitrògen, metalls pesants (plom, mercuri i zinc), dioxines i furans.

Els fums que resulten de la combustió d'aquests materials en els abocadors contenen gran diversitat de substàncies tòxiques perilloses per a la salut de les persones que habiten en els voltants: Ses cadenes, Es Pil·larí, s'Arenal, tant de la part de Palma com la de Lluçmajor.

Cal una actuació urgent de l'administració

Des de fa estona s'estan produint nombroses denúncies, basades en el fet que aquestes emissions contaminants dels esmentats

abocadors estan amenaçant la salut de milers de persones que viuen als voltants, i fins i tot de turistes allotjats a hotels de s'Arenal.

Davant aquesta situació, el GOB insisteix a les administracions afectades (Ajuntament de Lluçmajor, Consell i sobretot Govern) una actuació urgent a fi de tancar aquest abocador. Elaborar i executar un pla de restauració de l'abocador, actuació immediata en aquells punts on s'estan produint combustions de residus: intervenció urgent per aturar les emissions. Aprovació d'un Pla Director de residus de construcció i demolició que inclogui la selecció en origen, el triatge i el reciclatge d'aquests residus. Ω

info@gobmallorca.com

<http://www.gobmallorca.com>

Tel: 0034 971 721105

al clientalismo político" (El Mundo /El Día de Baleares 3.1.01) són un exemple de racisme i d'odi contra el poble mallorquí. Com acabam de veure, segons el Sr. Buades, l'equiparació del nivell de català al d'espanyol en les proves per accedir a la Funció Pública semblen un "exercici de clientalisme". Quina barra! Nosaltres preguntam: i des de 1715 ençà, ¿exigir l'espanyol i prohibir el català no eren un exercici de "clientalisme polític" per tal d'afavorir els forasters i condemnar a la marginació als mallorquins? A la vista dels fets si el Sr. Agustín Buades visqués als USA seria un seguidor del Ku Klux Klan que bramaria contra els drets civils de la població afroamericana. És vergonyós! Durant tres-cents anys de crua persecució el colonialisme espanyol ha fet dels forasters uns ciutadans de primera categoria i dels mallorquins un poble perseguit per al qual "parlar mallorquí" o conservar l'accent era penalitzat a l'hora d'opositar a l'administració pública. Són milers els testimonis denunciant les condicions d'inferioritat amb què havíem de competir a l'escola o davant un tribunal d'oposicions. Com a botó de mostra reproduïm el que va escriure Joan Jaume Miralles al seu llibre de memòries Cuentos y estampas de nuestra payesía (Palma 1984): En el instituto, unico centro de 2ª enseñanza, como era entonces lo natural, las clases se daban en castellano. En el primer año teníamos un curso de gramática complementaria a la que se exigía en el examen de ingreso. En el segundo y tercero dos de latín y en el tercero y cuarto dos de francés. De mallorquín oficialmente nada. Hemos de señalar que tanto en las clases diarias como en los exámenes, nos encontrábamos (los isleños) con bastantes dificultades en comparación con los pocos compañeros peninsulares hijos de militares, magistrados, etc. etc. Com a nostàlgics del franquisme, Agustín Buades i d'altres personatges com Joaquín Rabasco persegueixen tornar als vells temps de la dictadura en els quals els forasters abans de començar ja tenien mitja oposició guanyada davant dels mallorquins. Dit tot això, cal afegir que si el sindicat groc i lerrouxista, CSI-CSIF, va mostrar el llautó quan a la Mesa General de Negociació va votar en contra de la llengua pròpia de les Balears, l'abstenció d'UGT va evidenciar el dèficit democràtic d'aquest sindicat que si bé es diu d'esquerres els fets demostren que encara no ha assumit la Declaració Universal dels Drets Humans. Molt bé en canvi CCOO, l'S-TEI i UOB que es van posicionar a favor dels drets lingüístics dels catalanoparlants i de la integració lingüística de la població d'origen castellanoparlant.

Continúa la campanya d'EL MUNDO/EL DIA DE BALEARES contra les empreses mallorquines

(3.1.2001) El diari aznarista, El Mundo - El Día de Baleares, que defensa els interessos del PP de Madrid i que menja dins la mà de les grans multinacionals tipus Carrefour, continua la campanya ferotge d'insults i de descrèdit contra la petita i mitjana empresa mallorquina. Ahir dimarts, en el pamflet feixista, La Economía Balear, que s'escriu en el despatx de l'empresa Consultores de Información de Baleares, propietat dels matrimonis botifarres Antonio Alemany Dezcallar i Mª Antonia Oliver Pardo, Mariano Morell Fernández i Dolores Dameto Truyols, en l'article signat pel propi Alemany, En contra de la Autonomía, s'envesteix de mala manera contra el conseller de comerç del Govern i les patronals mallorquines Afedeco i Pimem que donen suport a la futura Llei de Comerç que vol protegir les empreses balears davant la voracitat caníbal de les grans multinacionals que manegen a la seva voluntat i caprici el govern Aznar. Literalment Alemany ha escrit: el conseller de Comercio -con el apoyo de unas patronales impresentables y egoistas que venden principios por un plato de lentejas- ha pensado que es él y no la sociedad a través de la libertad el que tiene la ciencia infusa para decretar lo que nos conviene a los consumidores, a los comerciantes, a la economía en materia de horarios, en materia del tamaño de los locales o en materia de rebajas. Decididamente, Antonio Alemany es un boig perquè només una persona que ha perdut la xaveta i se'n va del cap pot escopir un gargall dins el plat on menja. Perquè la pregunta clau és: pot sobreviure

El Mundo / El Día de Baleares sense els anuncis i les subscripcions de les empreses mallorquines? Què passaria si tots els empresaris/ies de Balears afiliats a Afedeco, Pimem i Caeb (bars, restaurants, agències de viatges, comerços, rellotgers, joiers, floristes, mobles, botigues de làmpades...) que estan subscriptes a aquest diari que atempta cada dia contra els seus interessos, es donassin de baixa? Què passaria? Idò passaria que Antonio Alemany podria afegir un nom més al seu currículum llarg ferm de diaris i de revistes que ha enfonsat: Opinión, Diari de Barcelona, Sovint, Illespress...

Dia 10 d'octubre de 2000 fou un dia històric. L'èxit de la vaga de treballadors convocada per CC.OO, UGT, USO... i del tancament patronal (Afedeco i Pimem) contra el Decret del Govern Aznar de dia 24 de juny de 2000 que afavoreix descaradament les grans superfícies en perjudici de la petita i mitjana empresa, demostren que diaris com El Mundo / El Día de Baleares són gegants amb peus de fang que tanmateix no poden sobreviure sense el suport social de les empreses que després escarneixen i difamen. Aquesta és la força indestructible d'Afedeco i de Pimem. Com diu el refranyer: al bou per les banyes, i a l'home per la paraula.

Des del Lobby per la independència encoratjam les empreses mallorquines a rebel·lar-se contra la tirania mediàtica del diari El Mundo - El Día de Baleares, un diari foraster que mira pels interessos de Madrid però no pels de Mallorca. Pel futur i el benestar d'aquesta terra, ha arribat l'hora de fer un escarment a en Pedro J, en Fidalgo i companyia. Per tot això, des del Lobby per la independència, animam totes les empreses mallorquines a mossegar la iugular d'aquest diari, això és, donar-se de baixa i no posar-hi cap anunci i ni tans sols cap esquila. Ω

Lobby per la Independència Mallorca
<http://usuarios.tripod.es/barrilla>

**SI T'HA AGRADAT AQUESTA REVISTA
NO ET TALLIS I TELEFONA AL
971 265 005
I LA T'ENVIAREM CADA QUINZE DIES**

Poemes de Miquel Martí i Pol, inclosos al darrer disc d'en Lluís Llach

MIQUEL MARTÍ I POL

Roda de Ter 1929. Als 14 anys va entrar a treballar en una fàbrica com oficinista, alternant la feina amb la seva gran vocació d'escriptor de poesia. Als 43 anys quedà immobilitzat per una malaltia. La seva obra reflecteix puntualment les etapes de la seva vida: crisi religiosa; realisme social; sentiment d'impotència i superació de la crisi: "La fàbrica", "El poble", etc.

Martí i Pol és, avui en dia, un dels poetes de major popularitat i prestigi de les lletres catalanes. Alguns dels seus llibres de poemes com Estimada Marta o Llibre de solituds són autèntics èxits editorials. Cantautors com Lluís Llach o Maria del Mar Bonet fins i tot futbolistes com Josep Guardiola han contribuït a popularitzar els seus poemes.

Miquel Martí i Pol. - Roda de Ter (Osona), 1929. Poeta, prosista i traductor. Va cursar estudis primaris a l'escola parroquial del seu poble. A catorze anys comença a treballar al despatx d'una fàbrica de filatura de cotó. Hi treballarà prop de trenta anys, fins que el 1973 una esclerosi múltiple l'obliga a deixar la feina i el converteix en un pensionista de gran invalidesa. Abans, als dinou anys, havia patit una greu tuberculosi pulmonar. Casat dues vegades, té dos fills del primer matrimoni.

Ha publicat més de trenta llibres, la major part de poesia. Té però, editats un volum de narracions, dos llibres de "memòries novel·lades" i un de correspondència amb el poeta Joan Vinyoli. Actualment la seva Obra Poètica és en curs d'edició a la col·lecció "Clàssics Catalans del segle XX" d'edicions 62. En volums personals o en antologies, la seva poesia ha estat traduïda, entre d'altres llengües, a l'espanyol, portuguès, alemany, anglès, italià, flamenc, eslovè, búlgar, rus, japonès, etc., i també, en el cas excepcional d'un poema encarregat per la UNESCO, al xinès, a l'àrab, i a l'esperanto.

Ha traduït una vintena de llibres, principalment del francès, amb esporàdiques incursions a l'espanyol i l'italià. Alguns dels autors dels llibres dels quals ha traduït són: Neruda, Saint-Exupéry, Apollinaire, Flaubert, Zola, Racine, Huysmans, Gianni Rodari, etc..

Entre d'altres, ha obtingut el Premi Óssa Menor, el Fastenrath, el "Premio de la Crítica", el Salvador Espriu, el Ciutat de Barcelona (en traducció primer i en poesia després), el "Nosside" internacional a la Vall d'Aosta, etc.. El 1991 se li va atorgar el **Premi d'Honor de les Lletres Catalanes**. Té la **Creu de Sant Jordi** i últimament li ha estat concedida la **Medalla d'Or al Mèrit en les Belles Arts 1992** per part del Ministeri de Cultura de l'estat espanyol.

VINC DE MOLT LLUNY

(Cantat per Xavier Torra)

Vinc de molt lluny i vaig lluny encara
que m'empenyen designis de goig i llum.
Vinc, i el vent de tants anys m'ha colrat la cara,
però duc la flama als ulls.

No hi ha cap recança que m'aparti del meu llarg camí,
tot el que vull és davant meu
i el temps m'acull al seu llit.

Vinc a dur-te amb la veu un cant d'esperança
si amb mi el vols compartir.

Tot el que m'espera és el misteri d'un gran mar llunyà
i un horitzó sempre distant
que amb tu serà molt més clar.

Vinc de molt lluny i vaig lluny encara
ple de somnis i llum.

MIREU-ME ELS ULLS

(cantat per les corals infantils dels països catalans)

Mireu-me els ulls per creure
en el demà que teniu als dits,
sense la llum
dels meus ulls clars
no hi haurà per ningú
cap demà.

Penseu en mi per créixer
en l'esperança d'uns anys millors.
La llibertat que ens heu negat
brilla al fons dels meus ulls
encisats.

Sols el poder us tempta
i per poder us veneu el cor.
Però la clau d'or
del temps que fuig
la tinc jo i és la veu
del futur.

Mireu-me els ulls per créixer, per créixer...

CANTO L'AMOR

(Cantat per Lucrecia)

Canto l'amor
per dir-te com em plau l'atzar
que m'ha dut fins a tu
camins enllà.

Jo no et sabia i cap espai de mi
no em duia a creure en altres fites
que aquelles que deixaven
amb pas de vell astut i greu.
Un llunyà senyal del temps
dibuixant damunt la neu
que el cor no pot
llençar ni refusar
perquè és l'eterna ruta de viure i d'estimar.
Tot era buit de mar i de perfum.
Tot eren platges de miratge i fum.
Com una estranya
llum esperada
que encén els ulls només un sol instant
més enllà dels càntics
que potser diuen altres coses
però són com un mirall opac,
lluny de tot,
lluny de l'esperança
de fer vibrar els sentits amb força
per convertir el desig en sang.
Vent i misteri
que el temps s'endú...

Canto l'amor per dir que ara que t'he trobat
tot és sol i camí
que vull cantar.

L'ombra dels anys ja no em farà cap por
perquè de tu me'n ve la força
que res no podrà tòrcer
perquè és la veu d'algú que creu
que l'esforç més temptador
és el viure en la claror
dels ulls oberts
al foc que fa més clar
el risc de compartir-se
i el risc de somiar.

Tot serà goig de tu ara que els cors
bateguen junts sense cap llei d'esforç
i amb mans i boca
teixim la història
que ens mantindrà per sempre més units
sense la recança
del que hem deixat mentre ens buscàvem
per l'ample mar de tantes nits,
pell amb pell,
veu amb veu que clama
per un amor que no refusi
cap esperança ni cap desig.
El temps ens crida,
tot és futur...

Canto l'amor
a l'ombra del meu somni encès...

VULL SOMIAR EL DEMÀ

(cantat per les corals infantils dels països catalans)

Vull somiar el demà
sense la nosa ni el pes
d'un vent caduc
que entela els ulls
i els lleva força i delit per lluitar.

Tot el que m'heu donat
és un espai de foscor
i el meu anhel
és clar i encès
com el desig que m'empeny a cantar.

No em vull negar
a cap demà
per una almoïna
de llum del passat.

Crec en qui creu en mi
i en la promesa d'un temps
tan lluminós
com els colors
que dibuixen l'arc que em tensa
tant el temps com l'esperança.

No vull cantar i fugir
sóc el que sóc, i la por
mai no em farà
recular un pas
perquè amb les mans em vaig fent el destí.

L'arbre del meu desig
creix allunyat dels horrors
i estimo tant
el seu fullam
que la seva ombra m'acull dia i nit.

Cap vell encís
no m'és precís
per fer que vibrin
els llavis i els dits.

Vull compartir el recer
dels anys que tinc davant meu
amb gent de pau
vora del mar
perquè em gronxi tots els somnis
i em mantingui sempre el cor viu.

Cap vent no estimaré
com el gran vent que m'empeny
vers l'horitzó
ple de claror
que jo mateix amb esforç traçaré.

Pobres atribolats
plens de desfici i d'"estrés"
on anireu quan arribeu
al trist enlloc que entre tots heu creat.

Canto i cantant
vaig caminant
que amb la cançó
sempre miro endavant.

Vull somiar
el meu demà
ple de la força
i el goig d'estimar.

DONA'M LA MÀ

(Cantat a duo entre Lluís Llach i Lucrecia)

Dóna'm la mà
per fer camí
cap al gran llac dels somnis.
Dóna'm la mà,
hi ha un horitzó
que ens crida de molt lluny.
Tot és pur com el silenci
que precedeix el cant
i el temps desfà tendrament els rulls
que han de dur al futur desitjat.
Dóna'm la mà
i així podrem
creure altre cop que
tot el que hem volgut
només espera un gest
com si fos el vent
que amb el nostre esforç tena desfermarem.

Dóna'm el cor
per compartir
projectes i esperances,
dóna'm els ulls
i que el desig
ens marqui un nou destí.
Més ençà de la incertesa
que ens va marcir la veu
els dits pentinen de nou el mar
com un símbol viu i fidel.
Dóna'm la mà,
dóna'm la veu
i proclamem que
tot està per fer,
tot és possible avui,
fem sentir arreu
com s'exalta el vell desig d'un món millor.

VINC A DUR-TE AMB LA VEU UN CANT D'ESPERANÇA

(cantat per Xavier Torra i les Corals infantils dels Països Catalans)

Vinc a dur-te amb la veu un cant d'esperança
que ens empenyen designis de goig i de llum,
vinc a dur-te amb el cor l'espai que ens reclama
si amb mi el vols compartir.
Tot el que ens espera és el misteri d'un gran mar llunyà
i un horitzó sempre distant
que junts farem molt més clar.
venim de molt lluny i anem lluny encara
plens de somnis i llum...
plens de somnis i llum... Ω

Els premis literaris del Consell Insular d'Eivissa i Formentera López Crespí i Bartomeu Ribas guanyen el premi de poesia en homenatge a Marià Villangómez

L'escriptor de sa Pobla Miquel López Crespí i Bartomeu Ribas acaben de guanyar el I Premi de Poesia "Illa de Formentera 2001" amb els poemaris "Rituals" i "Agrupament de la peresa" respectivament. El premi "Illa de Formentera" s'ha instituït en honor del poeta Marià Villangómez i té la voluntat d'esdevenir un dels més importants dels premis de poesia convocats en els Països Catalans. El jurat era format per destacades personalitats del món de la cultura d'Eivissa i Formentera: l'escriptor Joan Serra; Rafel Serra en representació de l'Institut d'Estudis Eivissencs; Vicenç Ferrer, en representació de l'Institut Marc Ferrer; Francesc Escandell per part de l'OCB de Formentera i Joan Albert Ribas.

L'acte de proclamació dels guanyadors ha tengut lloc a Formentera sota la presidència de la Consellera de Cultura Fanny Tur. Hi eren presents igualment nombroses personalitats del món de la política i de la cultura: el diputat Santiago Ferrer, el batle de Formentera Isidor Torres, el regidor de cultura de Formentera Felip Portes, Josep Lluís Ribes

El jurat era format per destacades personalitats del món de la cultura d'Eivissa i Formentera: l'escriptor Joan Serra; Rafel Serra en representació de l'Institut d'Estudis Eivissencs; Vicenç Ferrer, en representació de l'Institut Marc Ferrer; Francesc Escandell per part de l'OCB de Formentera i Joan Albert Ribas.

(deL Patronat de Cultura de Formentera)... Miquel López Crespí ha publicat aquest darrer temps nombroses obres de poesia, novel·la, teatre, narrativa i assaig "Núria i la glòria dels vençuts" "Revol-

ta", "Acte Únic", "Cultura i antifranquisme", "Record de Praga", "La Ciutat del Sol", "Llibre de pregàries", "Un violí en el capvespre"... Ω (Servei d'Informació Cultural -Illes).

Diccionari Català-Tibetà

Pagès Editors aborda el tema del Tibet d'una manera categòrica; el llibre "Història dels tibetans" de Josep Lluís Alay és ja una eina d'aproximació indispensable per els amants d'aquesta ancestral cultura. Tanmateix, de moment, l'edició del diccionari català-tibetà, que sembla ser un treball completat, resta pendent d'edició.

Pel que fa al llibre és una fita llargament somniada per molts erudits de les cultures orientals. El seu autor, doctor en física per la Universitat de Barcelona, és un exponent claríssim de la projecció exterior de la cultura catalana. Però si bé la notícia té una elevada significació cultural, les seves derivacions polítiques són igualment rellevants. Sigui dit de pas, de fet, mai s'hauria d'haver plantejat aquesta singular diferenciació entre cultura i política. Una diferenciació que sols es defensa acomplexadament arreu dels Països Catalans, a l'espera d'un discurs teòric que demostrï el contrari.

La cultura, política, economia, religió,... són parts d'una mateixa unitat. Aquesta unitat és la nació o el poble, segons la preferència de matisos de cada terme incorpora. És el cas evident del Tibet. En un altre ordre, també el cas dels Països Catalans.

Darrera la lluita per la recuperació de les llibertats tibetanes, hi ha una unitat de projeccions. Entre elles, especialment, la religiosa, però no únicament com demostra Alay. El Dalai-Lama més enllà de la significació espiritual encarna una referència inequívoca en la restauració de la identitat tibetana. Una visió secular dels orígens i del destí de tot un poble o nació.

El Tibet pateix, cal recordar-ho, una ocupació militar xinesa d'una duresa terrible. Xina és una potència demogràfica de grans dimensions. Les seves arbitrarietats són tot sovint ignorades, però en el cas del Tibet, la resistència furibunda d'uns pocs posa una nota negra en la trajectòria del sistema xinès. La Xina ocupa militarment des de 1959 no sols els territoris del Tibet, cas internacional conegut, sinó també els seus territoris veïns del Xingiang, poblats per l'ètnia iugurt.

Molts intel·lectuals s'han pronunciat per la fi de la repressió sobre territori tibetà, però el ressò ha quedat constantment silencià. Des d'una òptica occidental, i sovint catalana, el balanç de la cooperació econòmica amb la Xina enfosqueix un possible compromís en el provenir de la terra dels 'lames'.

Els Països Catalans han dissenyat moltes vegades estratègies de resistència contra l'ocupació espanyola, i si bé han resultat clarament exitoses, la constant històrica dels dirigents espanyols per assimilar i desintegrar els territoris comuns de llengua catalana han vingut obtenint una erosió constant d'aquest guanys.

L'exemple del Tibet, és un cas evident de que la quantitat numèrica d'habitants o d'usuaris no és el reflex de res. En tot cas, és la motivació fàcil dels que cerquen justificacions manipulades d'una injustícia flagrant. El Tibet viu enfrontat a una realitat poderosa de dimensions descomunals: la Xina. Hi ha suficients xinesos com per convertir el Tibet en un desert. I, segurament aquest és el seu propòsit, sinó fos per que, ara, gràcies a aquest nou llibre i el diccionari català-tibetà que tenim pendent, la memòria tibetana es perpetuarà contra tot pronòstic molt lluny de les infranquejables serralades de l'Himalaia. I de moment, des de les terres de Ponent, on radica Pagès Editors.

Si com sembla la propera edició del diccionari català-tibetà esdevé realitat, ambdues llengües s'obriran a una dinàmica de relació i prestigi molt necessària. No obstant, caldria fer-ho possible.

El passat 14 de febrer d'enguany, al Museu Egipci de Barcelona es presentà el llibre "Història dels tibetans", on molts ciutadans, cas d'assistir-hi, descobriren una visió del Tibet bastant més actualitzada, i un discurs clar entorn de les pròpies contradiccions del mateix Tibet i la manera de sortir-se'n. Una visió del tot interessant alhora d'enriquir la dinàmica interna dels Països Catalans, la qual està en constant transformació. Ω

Llorenç Prats-Segarra Editor-adjunt de "Catalunya Campus" lloprats@teleline.es

Països Catalans: això s'acaba? (II)

"Tanmateix, tots som catalans. I no volem deixar de ser-ho" *

Com es pot ser català sense ser valencià, mallorquí, de la Catalunya Nord, de la Franja, o de l'Alguer, i viceversa? Contestem-nos: en una època on cal jubilar la transició espanyola tant pel que fa als seus continguts com als polítics que la protagonitzaren, i fixant-nos en una marc europeu més ampli i enriquidor (on es pugui reactivar la política passant d'una democràcia només representativa a una democràcia participativa, en la qual, els ciutadans i les ciutadanes siguin actius en la política i no espectadors coma ara; és a dir, capaços de decidir on, amb qui i com volem viure), ja antigament reivindicat pels nostres "avis" de la Renaixença; on l'estat d'autonomies ja no té prou cafè per a tots, s'imposa, com a necessitat vital del nostre poble, aturar el "suïcidi col·lectiu" al que Fuster ens enviava, perquè, l'espanyolització i castellanyització dels Països Catalans no és obra únicament del centralisme poderós i intolerant del poble veí, sinó també per una "obsequiosa predisposició indígena estimulada per raons polítiques"². Per un costat, el "mimetisme" de les classes subalternes imitant a les classes altes o dirigents profundament espanyolitzades que tenen gran part del poder i els mitjans de comunicació per controlar-lo millor, i també a la ciutadania, en general, (i que també funciona quan parlem de la integració dels immigrants). Per altra part, la dimissió lingüística i nacional d'alguns pretesament catalanistes que malgrat tampoc no justifica allò dit per si sols, provoca també l'abandonament per molta de la nostra gent de la catalanitat del nostre territori i l'assumpció de les tesis espanyolistes més reaccionàries i més carpetovetòniques.

No és sobrer recordar que la integritat d'una nació és la peça clau del seu alliberament. Si més no, és una constant al llarg de la història que els països o metròpolis dominadores quan no poden negar l'existència

d'altres nacionalitats dins del "seu" territori les retallen, fragmenten i divideixen tant com poden, i de casos semblants n'hi ha un fum. A més a més, la reducció de la nació catalana a l'espai i la gent de només quatre províncies (o una autonomia) de l'estat espanyol és un fet que s'emmarca en l'estratègia de pressió i destrucció abans esmentada i que ja prové de segles passats. La negació de la integritat nacional catalana, de Salses a Guardamar i de Fraga a Maó és, doncs, una agressió dels espanyolistes, però al mateix temps una deserció dels regionalistes afiliats al projecte espanyol, incapaços d'abandonar vells o no tan vells projectes que abracen formes de ser, com el particularisme, localisme o provincianisme, sempre disgregadors de qualsevol realitat nacional. A més a més, vivim en unes coordenades sociopolítiques mundials, caracteritzades per formar part del fenomen que coneixem amb el terme *globalització* i dins d'aquest neoliberalisme agressiu que patim, les nacions es constitueixen en botigues de departaments amb gerents a manera de governs o megapatròn. O més concretament, si ens referim a l'espai europeu, conviuen idees i maquinacions polítiques, tant de dretes com d'esquerreres, en contra de les nacions sense estat, que tenen per objectiu final la construcció d'una Europa homogènia, unitària i totalitzadora. És a dir, més del mateix.

Davant de tot aquest panorama, on els actuals estats-nació estan en crisi i la seua pervivència, segons alguns analistes, està cada vegada més qüestionada, considerem que la lluita per una altra alternativa a la idea actual de l'Europa que ens volen vendre, amb uns Països Catalans cada vegada més integrats i cohesionats políticament, ha de ser el marc de referència per a la veritable concepció de l'Europa de les nacions, la qual cosa no fa sinó que recordar-nos aquells temps on els catalans eren reconeguts com a tals arreu d'Europa i del món.

Així i tot, els Països Catalans són entesos, de vegades, com a designació d'un àmbit històric, cultural i lingüístic compartit i no com una nació política, per no tenir una mateixa realitat "substancial i fundacional", com manifesten alguns estudiosos; per exemple, darrerament, així ho ha fet Joan Francesc Mira³. El mateix autor considera que la "no coincidència entre els límits de l'espai etnocultural i de l'espai polític, feia molt difícil el desenvolupament d'una lleialtat territorial comuna i fins i tot la consolidació d'un món i d'una consciència nacional unitaris". Ara bé, açò no vol negar que al llarg dels segles sempre han existit, a banda dels referents econòmics i culturals, uns lligams polítics més o menys forts, segons distintes èpoques o moments històrics concrets, i convé insistir que aquesta estructura política, un invent genial i modern per a la seua època, de caire confederal, una espècie de "Commonwealth", va sobreviure amb una solidesa extraordinària els gairebé 600 anys que va durar (paga la pena recordar el treball de Josep Guia, *València 750 anys de nació catalana*, València 1988), i per aquestes raons no deixa de ser atractiu i vigent un projecte de futur com és la idea dels Països Catalans, que passaria per recuperar doncs una part de la nostra història medieval comuna (per molt romàntic que quede i fiqueu tots els "però" que creieu): no hem d'oblidar l'origen català de tot el territori; semblant cultura jurídica i mercantil; mateixa llengua i escassa varietat dialectal i literatura nacional comuna; mateix àmbit ideològic referit sobretot en el pensament jurídic i cívic, així com manifestacions artístiques i formes comunes en el món de l'arquitectura i en les arts plàstiques i, fins i tot, per als més creients, un espai religiós i eclesial comú. Ω

Sergi Pastor i Camisan i Àngel Velasco i Crespo.

(1) J.FUSTER, *O ara o mai. Per una cultura catalana majoritària*, València, Edicions Tres i Quatre, 1981, (op.cit., pg. 343)

(2) J.FUSTER, (op.cit., nota 2 pg. 347)

(3) JOAN F. MIRA, *Nacionalismes valencians: pàtries o ideologies*, dins *Sobre la nació dels valencians*, Ed. Tres i Quatre, València 1997.

L'Estat Generalitat

Al marge de possibles criteris d'oportunitat, no ha quedat resolt la qüestió terminològica en referència a les institucions catalanes. El terme Generalitat no sols comprèn el Govern sinó també el Parlament. Molt sovint, s'ha buscat una sortida a aquesta confusió. La realitat no obstant ha laminat constantment intents en la línia clarificadora. El Govern, l'Administració, el Consell Executiu són conceptes que sentim indistintament tot barrejant-se amb els seus equivalents espanyols o d'altres àmbits administratius dels Països Catalans. No s'ha clarificat.

Per acabar d'arrodonir-ho, la referència a Espanya és usant l'expressió "estat espanyol" quan la pròpia administració catalana és estat, tot i que amb limitades atribucions. De fet, el president de qualsevol dels territoris catalans és el màxim representant de l'estat sobre el territori. Però de quin estat? Del català o de l'espanyol.

Aquestes qüestions, molt relacionades amb el dret polític, sovint no transcedeixen fora de l'esfera jurídica constitucionalista. I, la veritat és que

és una llàstima. En l'ús de les paraules i els seus continguts suposats hi ha tot un àmbit de percepció de la realitat. Una desig explícit de voler explicar i transmetre la realitat.

Així, si el conjunt dels Països Catalans són estat, encara que en una petita part d'alguna altra cosa (alguns no catalans l'anomenen Espanya o Europa), això seria motiu suficient per poder parlar de Estat Català o d'Estat dels Països Catalans.

Això hom no parlaria d'acords Estat-Generalitat sinó d'acords Estat espanyol-Estat català, per mantenir el mateix ordre. També, llavors seria molt més senzill entendre que l'Estat català comprèn diverses institucions majors com el Govern, el Consell, el Parlament,...

L'Estat català avui té poques competències. No és un estat lliure. Tanmateix, el nom li correspon tan si com no. Encara que sols fos pels seus continguts històrics, derivats d'un marc confederal d'origens centenaris.

Als Estats Units d'Amèrica la condició d'Estat recau sense fissures sobre

l'ent amb desig d'adhesió a la Unió. Hom parla, fins i tot, d'Estat associat. Territorialment, l'Estat és el punt de partida irrefutable per la construcció de marcs més amplis de cooperació o sobirania, siguin a Amèrica o a Europa. L'Estat català n'és un exemple, tot i que la seva aportació és per la via coercitiva al no poder exercir, de moment, el dret a l'autodeterminació. Es a dir, el dret a decidir quins àmbits de sobirania poden cedir-se a altres àmbits de decisió.

La conclusió, no obstant, és que Espanya no és Amèrica. L'Estat espanyol esclafa els continguts essencials per que els Països Catalans puguin dir-se pròpiament Estat català. Tot i que potser, potser amb el simple propòsit de mantenir viva la memòria del President Francesc Macià, valdria la pena divulgar que l'Estat català té tot el dret a usar aquesta denominació. Sobretot arreu del món. Ω

Llorenç Prats-Segarra
Editor-adjunt de "Catalunya
Campus"
lloprats@teleline.es

La cervesa i el català

Resulta intolerable que a aquestes alçades, un producte tan genuí com la cervesa, que el comercialitzen dues empreses tan nostrades com Damm i San Miguel, encara no estigui, ni de bon tros, normalitzat.

És insultant pel ciutadà català que tant la S. A. Damm com la San Miguel Fabrics de Cervezas y Malta, continuïn amb un màrqueting i unes actituds lingüístiques com fa 30 anys. Amb això ningú diu que aquestes empreses hagin de suprimir la llengua castellana dels seus etiquetats, de cap de les maneres. L'única cosa que haurien de fer, és posar en pràctica quelcom tan senzill com diu l'Estatut: que a Catalunya hi ha dues llengües oficials, el català i el castellà.

Esperem que, el més aviat possible, aquestes empreses productores de cervesa, se n'adonaran i veuran que és molt més rentable respectar la gent, el país i la realitat lingüística, que no pas mantenir, potser per comoditat, un etiquetatge monolingüe, que molesta a molts ciutadans de Catalunya. Solament és un petit esforç a favor de la convivència i el compliment de la llei. Ω

JOSEP M. LOSTE i ROMERO-PORTBOU

LA NOSTRA CUINA

Sopa de verdures

Un quart de quilo de remolatxes, una ceba mitjana, un all porro, una carlota, una creïlla, un nap, brou de carn o pollastre, llorer, julivert picat, puré de tomaca, sucre, suc de llimó, sal, una tasseta de nata i herba-sana seca o tendra.

Totes les verdures ben netes, les trossegarem menudes i les posarem a coure en una olla amb el brou de carn o de pollastre, al qual posarem una fulla de llorer i un polsim de pebre-negre. En estar a mig coure, afegirem una bona cullerada de puré de tomaca amb un poc de sucre i suc de llimó, i ho deixarem coure de bell nou fins que les verdures estaran cuites. Aleshores, barrejarem la nata amb un poc de brou i, la incorporarem a la sopa sense deixar de remenar per aconseguir una bona barreja i posarem per damunt un poc d'herba sana, i també remolatxa ratllada.

Pot servir-se calenta o refredada en la nevera, tasses amb un terrets de gel voltat de nata. També es pot guar-nir amb ous cuits ratllats o tàperes o cebetes ratllades.

Sang en ceba

La sang sol vendre's als mercats i carnisseries ja bullida, i de bou (la de porc és consumeix amb la confecció de botifarres). Una quarta de quilo en serà prou per a 4 racions; i mig quilò de ceba picada, 100 gr. d'oli, sal, orenga i un fragment de vitet. Un all.

La sang se sofrig, a trossets quadrats; s'aparta en un plat, i en el mateix oli se sofrig un all a trossets i la ceba; als cinc o sis minuts s'afegeix el vitet i abans que la ceba estiga molt fregida s'incorpora la sang i uns polsims d'orenga.

A foc molt moderat va pegant-se voltes al conjunt uns minuts fins que tot estiga ben mesclat i solsit, i es procura que no quede sec, sinó melós.

Taronja a l'almivar i licor

Quatre taronges, mig quart de quilo de sucre, suc de llimó i licor.

Tallarem les taronges en rodanxes després de ben pelades, i les col·locarem damunt d'una plàtera. La corfa de les taronges, ben neta, la tallarem a tiretes, i les posarem en aigua freda per fer-los perdre l'amargor. Després de ben escorregudes, les posarem de bell nou en aigua freda, les farem bullir durant mitja hora amb poc de foc, i les deixarem escorrer en estar tendres. Es posa el sucre en un atifell de ferro i amb poc de foc es va fent un almivar; sense deixar de remenar amb una cullera de fusta, s'aparta del foc i se li aboca un gotet d'aigua que alçarà bambolles ràpidament; quan s'aquete tornarem a col·locar-bo al foc i seguirem remenant fins que el caramel es convertirà en almivar. Llavors es fiquen les tiretes de corfa de taronja i es deixen coure un parell de minuts. Cal remenar-les perquè s'amaren totes per igual. Es trau del foc, es deixa refredar i es ruixa amb el suc de llimó i el licor.

Es un món de vividors

PER CLIMENT GARAU DE LLUCMAJOR. Tel. 971 665 336

Polítics i militars,
Es clero i sa gent rica,
Sempre han format una pinya,
Volen tenir molts d'esclaus.
Si això examinau,
Hi tendre la conclusió,
Que és el treballador,
Que a tots ells alimentau.

Aquell home xerrador,
Se posarà a fer sermons,
Posarà condicions,
No deixarà ponedor.
Que arruïna sa nació,
Amb sos gastos que ha posats,
Ells sa paga s'han doblats,
Sense entrar en discussió.

Amb això te sa raó,
Perquè mos va succeir,
Aquest fet repercutí,
Pujar sa contribució.
I aquell treballador,
Que encara paga sa casa,
Aquest augment l'embarassa
S'acursa sa racció.

I així els polítics van,
A treurer-se ses bragues,
A ses petites pussetes,
De ben enfora veuran.
I en lletres grosses diran,
Anau vius a aquesta rata,
Que l'he vista que gratava,

A on els duros estan.

Quan ells se retiraran
Després dels quatre anys
complits,
Els bons camins les ha vists,
Cap d'ells les descuidaran.
Ses places ocuparan,
Si es que te fill o filla,
De molt enrera l'exercia,
Allà mateix se seuran.

El militar és carrera,
Que de molt enrera ve,
Quant a ell sa menester,
En cap moment no renega.
En so contrari s'enfronta,
Sa vida sa jugarà,
Si es precis morirà,
Escampant sa sang calenta.

Ells són es puntal major,
Per s'ordre fer respectar,
Perquè ell podrà contar,
Amb tanque i avió,
Amb una grossa legió,
I molta d'artilleria,
I també d'infanteria,
Amb so modern mosquetó.

El gloriós general,
Que sempre ha fet complir,
A ell varen donar-li,
Sa medalla nacional.

També s'internacional,
Si ha lluitat contra es veïnat,
I es triomf ell ha lograt,
L'anomenen mariscal.

Con un déu se creu ésser,
Duent medalles penjades,
Que manant les ha guanyades,
Demostrant lo seu voler.
Somiant tot el poder,
De sa seva nació,
A fer sa revolució,
Hi posarà el seu alè.

Tot això va succeir,
En Franco el furiós,
Per cobrir-se més d'honors,
Contra el Govern va partí.
Un verí va entrar-li,
Per matar als comunistes,
També els socialistes,
El feixisme va venir.

És clero ha operat,
A dins una lletra fosca
A tothom tenir en compte,
A dins un ordre sagrat,
Cap moment a descuidat,
A tothom omplir de por,
Si no feis lo que dic jo,
Anireu al foc cremant.

Tota sa vida ha passada,
Es clero estudiant,
A tota gent controlant,
Cada passa que ha donada.
La han tinguda fermada,
Fent-li passar el rosari,
Li han fet passar un Calvari,
Per tenir-la retgirada.

Ni una passa s'avança
Durant el llarg temps passat,
Anar amb ase ensellat,
Això fou la que s'usà.
A resar, i recordar,
Molt grosses barbaritats,
Amb sa gent atraüllats,
Que molta fam va passar.

Però dins el seu govern,
No hi deixen entrar ningú,
Aquesta idea, segur,
La dictà el Pare Etern.
Amb sa clau roden es pern,
Fins el darrer clavier,
Quan papa nou han de fer,
No hi admeten cap extern.

I aquell gros capitalista,
va capetjant temporal,
mira llevant i mestral,
va augmentat la seva llista.
Recolzarà el feixisme,
Si en pot treure interès,
Si és que li convé més,
Se tira al socialisme.

Avui és pobre i es ric,
Han agafat mateix ritme,
És dur tothom estima,
com un Déu encobeit.
Des dur se'n treu profit,
Per comprar qualsevol cosa,
Avui no hi ha altra cosa,
Que alci tant es sentit. Ω

Fer el buit

VICENÇ DE SON RAPINYA

No hi ha lloc per la tristesa
dins nostra societat,
tota ella és falsedat
egoisme i baixesa.

L'amistat és com la essència
del perfum que s'evapora,
quan l'ampolla està oberta.
Davant la nostra presència.

No hi ha lloc pel desencís
ni per les mirades tristes,
perquè és massa vertader

perquè la gent tan sols té,
ganes de passar-s'ho bé.

No hi ha lloc pels esgarrats
Pels qui minusvàlua tenen,
sia física o mental, perquè,
la gent no els comprenen.

No hi ha lloc pels solitaris
que pateixen mals d'amor,
perquè si tenen bon cor
encara són motiu d'escarnis. Ω

Sant Antoni a sa Pobla

PER GUILLEM CREMAT

Cinc carroces hi hagué
A sa nostra desfilada,
cosa que bé, s'ha cercada,
Es nostre batle pobler.
Si hagués actuat bé,
Seria més animada,
Sa gent va quedar frustrada,
Quasi el ridícul va fer.

Perquè en el temps primer
A la gent més agradava,
I quedarà esfumada,
Si el batle remei no hi té.

Per la minva de carroces,

Al batle vull acusar,
Per no saber fomentar,
Sols ha fet escalivar,
Per això n'hi va haver
poques.

Sols una n'hi va haver,
Aquesta fou sa tafona,
Joia antiga de fa estona,
Excel·lent ella va ser.

Quan jo hi participava,
Foren uns anys d'esplendor,
Ara m'agafa tristor,
Al veure-la tan minvada. Ω

L'ESTEL

BOLLETÍ DE SUBSCRIPCIÓ

Nom.....
.....
Adreça.....
.....C.P.....
Població.....
C.I.F.....Tel.....

M'interessa una subscripció

ANUAL 5.000 PTS (30,05 euróns)

Rebut domiciliat a un banc o caixa

Banc/Caixa.....
Adreça.....
Núm. entitat.....Núm. sucursal.....
Compte núm.....

Firma

**Ompliu aquesta tarja i enviau-la al
Apartat de Correus 124
07600 s'Arenal de Mallorca**

SI EM MOR

Si em mor,
que el cant siga realitat,
les esperances siguen fets
i que d'altres continuen
el que nosaltres continuem.

Si em mor
-quin absurd descans,-
ja per sempre
lluny de tot el que més estime,
lluny de tot el que més vull.

Si em mor,
que el cant siga ja, realitat
Si em mor,
que el nostre treball
hagi guanyat.

Si em mor.
Si em mor.

Raimon

CANÇÓ DEL REMORDIMENT

Quan la nit es un vell armari
tot ple de records,
quan la nit és un vell armari
i ens porta la cançó.
Quan es beu i es viu amargament
aquesta nostra soledat,
quan la nit és un vell armari
i ens porta, la cançó.
La cançó que torna sempre,
la cançó que sempre torna
quan la nit és -un vell armari
i ens porta la cançó.
Si saps d'on vén
i on no vols anar,
per què la lluita et cansa
i encara et fa por?
Si saps què vols,
per què, per què no ho fas?
Per què, per qui?
Ben endins viuen les paraules,
les paraules que no ens deixen morir
quan la nit és un vell armari
i ens porta la cançó.
La cançó que torna sempre,
la cançó que sempre torna,
quan la nit és un vell armari
i ens porta la cançó. Ω

Raimon